

Euroregion Silesia

n o w e p e r s p e k t y w y

SPIS TREŚCI

table of contents

Euroregiony - mosty przez granice	6
Euroregions - bridges across borders	9
Jeden Śląsk - dwa państwa	10
One Silesia – two states	13
Euroregion Silesia - umowa o współpracy	14
Silesia Euroregion – cooperation agreement	15
Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry - polska część Euroregionu Silesia	16
Association of Communes of Upper Odra River Basin – Polish part of Silesia Euroregion	19
Położenie	21
Location	21
Działalność	22
Activity	23
Rola Euroregionu Silesia w programach współpracy transgranicznej	24
Role of Silesia Euroregion in cross-border cooperation programs	27
Turystyka	28
Tourism	31
Kierunki rozwoju	32
Development directions	35

mosty przez granice

Jeszcze na początku lat dziewięćdziesiątych poprzedniego stulecia takie terminy jak „euroregion” i „współpraca transgraniczna” były dla większości Czechów, Polaków, Węgrów i pozostałych obywateli państw Europy Środkowej i Wschodniej pojęciami nieznanymi, bez treści i mało ciekawymi. Szczelnie zamknięte granice państwowe tych krajów właściwie całkowicie uniemożliwiały kontakty transgraniczne, ludzie nie znali miejsc ani sąsiadów po drugiej stronie. Granice, które powstały w ciągu ostatnich trzech wieków a jeszcze bardziej zostały wzmocnione po drugiej wojnie światowej, wytworzyły nieprzekraczalne bariery pomiędzy regionami, które kiedyś były całością. Taki podział ukształtował z tych regionów obszary o charakterze peryferyjnym, które są mało

atrakcyjne dla codziennego życia. Pragnienie mieszkańców pogranicza, aby można było żyć na takim samym poziomie jak w centralnych obszarach kraju, było wezwaniem dla miast i gmin, które po 1989 roku rozpoczęły poszukiwania nowych możliwości współpracy transgranicznej i wspólnego rozwiązywania specyficznych problemów przygranicznych obu regionów. Biorąc przykład z Europy Zachodniej zaczęły powstawać regionalne stowarzyszenia, które nawiązywały współpracę z podobnymi stowarzyszeniami po drugiej stronie granicy. Również w Środkowej i Wschodniej Europie zaczęły powstawać pierwsze „euroregiony”, które jak mosty połączyły sąsiadujące państwa i stały się siłą napędową rozwoju współpracy transgranicznej.

SGL Carbon Polska S.A. / SGL Carbon Polska S.A.

Uliczka w Raciborzu / An alley in Racibórz

Siedziba firmy Rafako / Headquarters of Rafako Company

Oddział KWK „Rydułtowy - Anna” Ruch II / Subdivision of coal mine „Rydułtowy-Anna” Ruch II

EUROREGIONS SILESIA

bridges across borders

Graniczny most w Chałupkach / The border bridge in Chałupki

Not as long ago as in the early nineties of the past century, terms such as “Euroregion” and “cross-border cooperation” were unknown, contentless and characterless concepts to the majority of Czechs, Poles, Hungarians and other citizens of the countries of Central and Eastern Europe. Sealed borders of these countries virtually prevented from cross-border contacts, people did not know the places or neighbours on the other side. The borders that had been formed over the past three centuries, and strengthened even more after World War II, created impassable barriers between the regions that once had been a whole. This division turned these regions into peripheral areas that are less attractive for everyday life. The border residents’ desire to be able to live on the same level as in the central areas of the country, was a call to the cities and communes, which after 1989 started seeking new opportunities, for cross-border cooperation and joint addressing of the frontier-related problems of the two regions. Taking example of Western Europe, regional associations began to emerge, which established cooperation with similar associations across the border. Also in Central and Eastern Europe, the first “Euroregions” began to form; like bridges, these regions linked the neighbouring countries and became the driving force in the development of cross-border cooperation.

SILESIA JEDEN ŚLĄSK

- dwa państwa

Podobnie było również na historycznym obszarze Śląska, rozciągającym się w północno wschodniej części dzisiejszej Republiki Czeskiej i w południowo zachodniej części Polski. Miasta i gminy na tym obszarze są jakby przeznaczone do wzajemnej współpracy dzięki wspólnemu rozwojowi historycznemu. Do podziału tego jednolitego obszaru, poprzez powstanie granicy państwowej, doszło dopiero w 1742 roku, kiedy Maria Teresa straciła część Śląska w czasie wojny z królem pruskim Fryderykiem II. Większa część Śląska należała do Prus, pozostała część znajdowała się na terenie Korony Czeskiej pod władzą austriackich Habsburgów. Nawet wynik drugiej wojny światowej nie połączył tych dwóch rozdzielonych obszarów - Górny Śląsk należał do Polski, natomiast czeski Śląsk należał do Czechosłowacji. Rozwojowi kontaktów pomiędzy mieszkańcami po obu stronach granicy nie sprzyjało nawet członkostwo obu krajów w tzw. obozie socjalistycznym. Prawdziwa czesko-polska współpraca na tym obszarze miała szanse rozwoju dopiero po roku 1989 w związku ze zmianami demokratycznymi przebiegającymi w obydwu państwach. Współpraca ta najpierw miała charakter indywidualnej partnerskiej współpracy poszczególnych gmin i miast, stopniowo jednak zyskiwała charakter regionalny. Po początkowych rozważaniach i rozmowach o utworzeniu wielkiego euroregionu „Opolsko-Morawsko-Śląskiego” dnia 3 listopada 1997 r. została podpisana deklaracja przedstawicieli miast Opawy, Krnova, Raciborza i Głubczyc o utworzeniu wspólnego euroregionu. Na podstawie tej deklaracji w ciągu 1998 roku powstały po obu stronach granicy dwa stowarzyszenia, które dnia 20 września 1998 roku zawarły wspólnie umowę o współpracy pod nazwą Euroregion Silesia, którego nazwa pochodzi od obszaru, na którym się znajduje - Silesia z ang. Śląsk.

Uprawa ziemi w Baborowie / Tiltage in Baborów

Widok z lotu ptaka na Kietrz / Bird's eye view of Kietrz

Elewator zbożowy w Baborowie / Grain elevator in Baborów

ONE SILESIA

SILESIA

– two states

Racibórz - Stare Miasto / Racibórz - Old Town

Muzeum w Raciborzu / Museum in Racibórz

The same also applied to the historic area of Silesia, stretching in the north-eastern part of present-day Czech Republic and in the south-western part of Poland. Cities and communes in that area are as if designed to mutual cooperation owing to the common historic development. The division of this single area, through the creation of a state border, took place in 1742, when Maria Theresa of Austria lost a part of Silesia in a war with King Frederick II. Greater part of Silesia belonged to Prussia, the rest remained on the territory of the Bohemian crown, under the authority of Austrian Habsburgs. Even the outcome of World War II failed to combine these two divided areas – Upper Silesia belonged to Poland, and Czech Silesia belonged to Czechoslovakia. Even the membership of both countries in the so-called socialist camp was not conducive to the development of the contacts between the inhabitants on both sides of the border.

A chance to develop a real Czech-Polish cooperation in this area occurred after 1989 due to democratic changes taking place in both countries. At first this cooperation had a form of individual partner cooperation between communes and cities, but gradually it gained a regional character. After initial discussions and talks on creating a large "Opole-Moravian-Silesian" Euroregion the declaration of the representatives of the city of Opava, Krnov, Głubczyce, Racibórz on the formation of a joint Euroregion was signed on 3 November 1997.

On the basis of this declaration during the 1998 two associations were created on both sides; on 20 September 1998, these associations jointly signed a cooperation agreement under the name of Silesia Euroregion, whose name derived from the area where Silesia is located.

SILESIA EUROREGION SILESIA

- umowa o współpracy

Euroregion Silesia jest umową o współpracy między polskim Stowarzyszeniem Gmin Dorzecza Górnej Odry a Stowarzyszeniem Euroregion Silesia-CZ. Jeśli zatem mówimy o Euroregionie Silesia, koniecznie trzeba mieć zawsze na myśli te stowarzyszenia z ich wszystkimi członkami. Samo polskie lub czeskie stowarzyszenie bez wzajemnej umowy, której celem jest wsparcie i realizacja czesko-polskiej współpracy transgranicznej, nie byłoby euroregionem, a tylko stowarzyszeniem celowym, jakie mogą powstawać także poza obszarem przygranicznym.

20.09.1998 - podpisanie umowy o utworzeniu Euroregionu Silesia /
20.09.1998 - Signing an agreement concerning establishment of Silesia Euroregion

Archiwum Ziemskie w Opawie / Land Archive in Opawa

SILESIA EUROREGION SILESIA

- cooperation agreement

Silesia Euroregion is a cooperation agreement between the Polish Association of Communes of Upper Odra River Basin and the Association of Euroregion Silesia-CZ. Therefore, if we are talking about Euroregion Silesia, it is essential to always bear in mind these associations with all their members. Polish or Czech association by itself, without mutual agreement, whose aim is to support and implement the Czech-Polish cooperation, would not be an Euroregion, but only an intentional association, which may be formed also outside the border region.

Podpisanie deklaracji o utworzeniu Euroregionu Silesia / Signing a declaration
concerning establishment of Silesia Euroregion

STOWARZYSZENIE

Gmin Dorzecza Górnej Odry

- polska część Euroregionu Silesia

Polską część Euroregionu Silesia tworzy Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry. Kontynuując założenia podpisanej w 1997 r. deklaracji o utworzeniu euroregionu „Opolsko-Morawsko-Śląskiego” ówczesny Prezydent Miasta Racibórz zorganizował w dniu 5 maja 1998 roku w Raciborzu pierwsze Zebranie Gmin Założycielskich Stowarzyszenia. Udział w zebraniu wzięli reprezentanci następujących gmin - z powiatu głubczyckiego: Baborów i Kietrz, z powiatu raciborskiego: Kornowac, Racibórz, Rudnik, z powiatu rybnickiego: Lyski oraz z powiatu wodzisławskiego Lubomia. Na zebraniu zgodnie zdecydowano o złożeniu wniosku do Sądu w sprawie zarejestrowania Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry oraz uzgodniono, iż siedzibą Stowarzyszenia i jednocześnie stolicą Euroregionu Silesia po stronie polskiej będzie miasto Racibórz. W dniu 4 czerwca 1998 roku w odpowiedzi na wcześniej złożone wnioski, zarejestrowano Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach oraz dokonano wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego w Gliwicach.

Informacja o założeniu Stowarzyszenia była impulsem dla innych gmin z powiatów głubczyckiego, raciborskiego, wodzisławskiego do wstępowania w szeregi Stowarzyszenia. Na pierwszym Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia w dniu 25 czerwca 1998 roku na podstawie podjętych uchwał poszczególnych Rad Gmin do Stowarzyszenia przystąpiły kolejne samorządy: Głubczyce, Branice, Krzanowice, Pietrowice Wielkie i Wodzisław Śląski. Do następnego rozszerzenia terytorium Stowarzyszenia doszło dnia 10.12.1998 roku w związku z przystąpieniem Gminy Gorzyce, a 13.05.1999 r. był kolejną znaczącą datą, ponieważ kolejne 5 gmin: Kuźnia Raciborska, Markłowice, Mszana, Nędza i Pszów poszerzyły szeregi członków polskiej części Euroregionu Silesia. Potem na przestrzeni 10 lat istnienia Stowarzyszenia liczba jego członków tylko dwa razy ulegała niewielkiej zmianie. Dnia 7 grudnia 2004 r. w szeregi Stowarzyszenia wstąpiła gmina Rydułtowy, natomiast w lutym 2005 roku Stowarzyszenie opuściła Gmina Nędza. I tak do dnia dzisiejszego Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry tworzy 19 członkowskich gmin.

Plac Wolności w Raciborzu / Liberty Square in Racibórz

Widok na meander rzeki Odry z lotu ptaka / Bird's eye view of Odra River meander

Kaplica zamkowa pw. św. Tomasza i kościół św. Jana na Ostrogu / St. Thomas Castle Chapel and St. John Church at Ostróg

ASSOCIATION

SILESIA

of Communes of Upper Odra River Basin

- Polish part of Silesia Euroregion

The Polish part of Silesia Euroregion is formed by the Association of Communes of Upper Odra River Basin. Continuing the assumptions of a declaration signed in 1997 on the establishment of the "Opole-Moravian-Silesian" Euroregion, on 5 May 1998 in Racibórz, the then-Mayor of Racibórz held the First Meeting of the Founding Communes of the Association. The representatives of the following communes took part in the meeting: from the county of Głubczyce – Baborów and Kietrz, the county of Racibórz: Kornowac, Racibórz, Rudnik, the county of Rybnik: Lyski and from the county of Wodzisław – Lubomia. At the meeting, it was unanimously decided to file a request to the Court concerning the registration of the Association of Communes of Upper Odra River Basin. Furthermore, it was agreed that on the Polish side, Racibórz would be the seat of the Association and also the capital of Silesia Euroregion. On 4 June 1998, in response to the previously filed requests, the Association of the Upper Odra River Basin was registered in the Provincial Court in Katowice, and entered into the National Court Register in Gliwice.

Information on the establishment of the Association was an impulse for other communes from the counties of Głubczyce, Racibórz and Wodzisław to join the Association. At the first General Meeting of the Members of the Association held on 25 June 1998, pursuant to the adopted resolutions of the respective Commune Councils, the Association was joined by next local self-governments: Głubczyce, Branice, Krzanowice, Krzyżanowice, Pietrowice Wielkie and Wodzisław Śląski. The next enlargement of the Association's territory took place on 10 December 1998, in connection with the accession of the commune of Gorzyce and 13 May 1999 was another significant date, because the next five communes: Kuźnia Raciborska, Markłowice, Mszana, Nędza and Pszów joined the ranks of the members of the Polish part of Silesia Euroregion. Then, over 10 years of the Association's existence, the number of its members underwent little change only twice. On 7 December 2004 the commune of Rydułtowy joined the Association, while in February 2005 the Commune of Nędza left the Association. And so to this day the Association of the Communes of Upper Odra River Basin comprises 19 member communes.

Rynek w Wodzisławiu Śląskim / Market Square in Wodzisław Śląski

SILESIA POŁOŻENIE

Gmina Głubczyce z lotu ptaka / Bird's eye view of Głubczyce commune

LOCATION SILESIA

Polska część Euroregionu leży w dorzeczu górnej Odry i obejmuje Kotlinę Raciborską, część Płaskowyżu Głubczyckiego, część Płaskowyżu Rybnickiego i Kotliny Ostrawskiej, obejmuje obszar 1.496,59 km², zamieszkuje ją ok. 286 tys. ludzi. Czeska część Euroregionu Silesia znajduje się na obszarze kraju (województwa) morawsko-śląskiego, który jest określany jako „region wielu kontrastów i możliwości”. Euroregion leży na terenie czterech z sześciu powiatów tego kraju i obejmuje obszar 1.290 km², zamieszkuje go ok. 531 tys. ludzi.

The Polish part of the Euroregion is located in the basin of upper Odra River and includes Kotlina Raciborska, part of Głubczyce Plateau, part of Rybnik Plateau and Ostrava Valley, covering the area of 1,496.59 sq.km. Approximately 286 thousand people live in the region. The Czech part of Silesia Euroregion is located in the region of Moravia-Silesia, which is referred to as the “region of many contrasts and possibilities”. The Euroregion is located in four of the six districts of the country and covers the area of 1,290 sq.km and is inhabited by approximately 531 thousand people.

Zgodnie ze wspólnym statutem Euroregion Silesia zajmuje się wspólnymi interesami w dziedzinie transgranicznej infrastruktury transportowej, wspólnymi problemami w dziedzinie środowiska naturalnego, wspiera rozwój transgranicznego ruchu turystycznego, współpracę między szkołami i młodzieżą po obu stronach granicy, rozwój kultury, edukacji i sportu po obu stronach swojego obszaru przygranicznego. Euroregion dba o dziedzictwo społeczno-kulturalne, wspiera współpracę gospodarczą i handlową, wspólne planowanie rozwoju regionu przygranicznego, zapewnia prezentowanie tego obszaru i spełnia inne zadania, którymi stara się przyczynić do zrealizowania celów Unii Europejskiej w dziedzinie europejskiej współpracy terytorialnej.

Tropikalna Wyspa - Marklowice / Tropical Island - Marklowice

Widok na Pietrowice Wielkie / View of Pietrowice Wielkie

According to the common statute, Silesia Euroregion deals with common interests in the field of cross-border transport infrastructure, mutual environmental problems, supports the development of cross-border tourism, cooperation between schools and young people on both sides of the border, the development of culture, education and sport on both sides of the border region. Euroregion takes care of the social and cultural heritage, promotes economic and trade cooperation, joint planning of development in the border region, provides a presentation of the region and meets other tasks, through which it aims to contribute to the achievement of the objectives of the European Union in the field of European territorial cooperation.

Rynek w Raciborzu / Market Square in Racibórz

SILESIA ROLA

Euroregionu Silesia

w programach współpracy transgranicznej

Już od pierwszych programów UE wspierających czesko-polską współpracę transgraniczną Euroregion Silesia działał w celu wsparcia jak najlepszej realizacji tych programów. Bardzo szybko uświadomił sobie swoją rolę w tej dziedzinie: jako głównego zadania nie wytyczył sobie realizacji własnych projektów finansowanych z tych programów, ale udzielanie pomocy innym podmiotom przy korzystaniu ze środków europejskich. Nawiązał współpracę z organami zarządzającymi tymi programami po obu stronach granicy i w ciągu kilku lat razem z pozostałymi euroregionami czesko-polskiego pogranicza zbudował sobie silną pozycję. Euroregion Silesia miał i ma dzięki temu swoją reprezentację w organach odpowiedzialnych za wybór projektów i realizację programów współpracy transgranicznej (np. Komitet Sterujący, Komitet Monitorujący) i odgrywa niezastąpioną rolę zwłaszcza w zarządzaniu „funduszami małych projektów”.

W związku z tym, iż wcześniejsze doświadczenia w realizacji programów transgranicznych pokazały, że przystąpienie w formie funduszu jest skutecznym mechanizmem wsparcia małych przedsięwzięć i umożliwia elastyczne wykorzystywanie środków na wsparcie projektów z niewielkimi budżetami w okresie programowania na lata 2007-2013 Zarządzającymi i jednocześnie Administratorami Funduszu Mikroprojektów na pograniczu polsko-czeskim są również Euroregiony.

Administratorem Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia po stronie polskiej jest Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry z/s w Raciborzu, a po stronie czeskiej Euroregion Silesia-CZ z/s w Opawie z alokacją na okres programowania 2007-2013 łącznie - 6.963.000,00 EUR dofinansowania z EFRR.

Lodowisko w Pszowie / Ice rink in Pszów

Wieża ciśnień w Raciborzu / Water tower in Racibórz

Widok miasta Racibórz od strony zachodniej / View of Racibórz from the western side

GOTSiR Nautica w Gorzycach / GOTSiR Nautica in Gorzyce

Ruiny Zamku w Raciborzu / Ruins of the castle in Racibórz

ROLE SILESIA of Silesia Euroregion

in cross-border cooperation programs

Rezerwat Łęczok / Łęczok Nature Reserve

Since the first EU programs promoting the Czech-Polish cross-border, Silesia Euroregion acted to support the best possible implementation of these programs. Very soon its role in this field became evident – Euroregion did not set itself on a main task in the form of completing its own projects financed by these programs, but to help other entities use European funds. The region started collaboration with the governing bodies of these programs on both sides of the border and along with other Czech-Polish Euroregions it built up a strong position within a few years. Thus Silesia Euroregion has been represented among the bodies in charge of selecting projects and programs of cross-border cooperation (e.g. the Steering Committee, the Monitoring Committee), and in particular, it is irreplaceable in the management of “small projects funds”.

In view of the fact that previous experience in implementing cross-border programs has shown that participation in the form of a fund is an effective mechanism to support small undertakings and allows flexible use of resources to support small-budgets projects during the 2007-2013 program, Euroregions are simultaneously the Managers and Administrators of the Micro-Project Fund in the Polish-Czech border region.

The Administrator of Micro-project Fund in Euroregion Silesia on Polish side is the Association of Municipalities of Upper Odra River Basin with its seat in Raciborz, and on Czech side the Euroregion Silesia-CZ with its seat in Opava with a total allocation of EUR 6,963,000.00 grant from the ERDF for the 2007-2013 program period.

Wkrótce po utworzeniu Euroregion Silesia rozpoczął działania w dziedzinie ruchu turystycznego w celu promowania swojego terytorium, zwiększenia zainteresowania turystów tym rejonem przygranicznym i wsparcia rozwoju transgranicznego ruchu turystycznego.

W latach 2001 - 2005 euroregion podjął się roli koordynatora udziału w targach ruchu turystycznego. We współpracy z krajem morawsko-śląskim uczestniczył w organizacyjnym i finansowym przygotowaniu prezentacji swojego terenu na międzynarodowych targach turystycznych Regiontour w Brnie, Holiday Works w Pradze, Tour Salon w Poznaniu czy ITF Slovakia Tour w Bratysławie.

Dzięki swoim doświadczeniom w dziedzinie turystyki przygranicznej czeska część euroregionu została także zaproszona do kolegium doradczego ds. rozwoju ruchu turystycznego kraju morawsko-śląskiego, gdzie działała w latach 2003 - 2006.

W latach 2004 - 2006 Euroregion Silesia razem z powiatem raciborskim włączył się do międzynarodowego projektu o nazwie „Tour.com”. Projekt ten, który był finansowany ze środków Unii Europejskiej za pośrednictwem Inicjatywy INTERREG III (współpraca międzyregionalna) i do którego włączyli się partnerzy z czterech krajów (oprócz Polskich i Czeskich także partnerzy z Niemiec i Francji), był zorientowany na problematykę ruchu turystycznego w europejskich regionach przygranicznych.

W 2005 roku czeska część Euroregionu Silesia razem z pozostałymi dziesięcioma partnerami z sześciu krajów europejskich przyłączyła się do międzynarodowego projektu o nazwie „E-learning Tools In Destination Management” (Narzędzia sieciowe do nauki zarządzania miejscem docelowym podróży), finansowanego z programu Leonardo da Vinci. Celem projektu było rozwinięcie i wprowadzenie nowego programu edukacyjnego w dziedzinie ruchu tury-

stycznego, zarówno dla pracowników administracji publicznej zajmujących się ruchem turystycznym, jak i dla małych i średnich przedsiębiorców działających w branży turystycznej.

Ponieważ Euroregion Silesia może się poszczycić dużą ilością zamków i pałaców, w 2002 roku euroregion wydał publikację pod nazwą „Hrady a zámky Euroregionu Silesia” / „Grody, Zamki i Pałace Euroregionu Silesia”. „Spuścizna, jaką po sobie zostawiono, stanowi wspólne dziedzictwo tego oryginalnego i uroczego zakątka Europy, gdzie krzyżowały i krzyżują się wpływy trzech różnych języków i kultur: polskiej, czeskiej i niemieckiej. Faktu tego nie sposób pominąć, zwłaszcza w dobie jednoczącej się Europy.” (cytat ze wstępu do publikacji).

Przykładem promocji transgranicznego ruchu turystycznego na terenie Euroregionu Silesia są wspólne czesko-polskie materiały promocyjne oferujące turystom ciekawe spędzenie czasu po obu stronach granicy, np. zbiór ulotek informacyjnych, jakie powstały w ramach opawsko-raciborskiego projektu „Od arboretum do arboretum”, opisujących atrakcje turystyczne w tym regionie arboreta w Novém Dvoře koło Opawy i w polskim Raciborzu, czy też przewodnik dla turystów, łącznie z mapami turystycznymi ścieżek i tras rowerowych pod nazwą „Pieszko i rowerem po ziemi raciborskiej i opawskiej”.

Dzięki działaniom gmin, miast i powiatów Euroregionu Silesia w dziedzinie ruchu turystycznego do dyspozycji jest dziś wiele produktów turystycznych, których celem jest pokazanie, że także pogranicze polsko-czeskie, dla którego historia nigdy nie była zbyt łagodna, jest atrakcyjnym celem wyjazdów turystycznych. Zadaniem Euroregionu Silesia jest teraz zaoferowanie tych produktów i zachęcenie do wizyty nie tylko krajowych turystów, ale także turystów z innych państw europejskich.

Arboretum - Obora / Arboretum - Obora

Młyn w Tworkowie / Windmill in Tworków

Ruiny Zamku w Tworkowie / Ruins of the castle in Tworków

Sanktuarium MBF w Turzy Śl. / *The Sanctuary of Our Lady of Fatima in Turza Śl.*

Pałac w Krzyżanowicach / *Palace in Krzyżanowice*

Krajobraz Pietrowic Wielkich / *The landscape of Pietrowice Wielkie*

Soon after its creation, Silesia Euroregion began operating in the field of tourism in order to promote its territory, increase tourists' interest in this border region and support the development of cross-border tourism.

In the years 2001-2005 Euroregion took on the role of the coordinator of the participation in tourism trade fair. In collaboration with Moravian-Silesian Region it participated in the preparation of organizational and financial presentation of their grounds at the international tourism trade fair Regiontour in Brno, Holiday Works in Prague, Tour Salon in Poznań or ITF Slovakia Tour in Bratislava.

Thanks to its experience in the field of border tourism, the Czech part of the Euroregion was also invited to the advisory council for the development of tourism in Moravian-Silesian Region, where it operated in years 2003-2006.

Between 2004-2006 Silesia Euroregion, along with the county of Racibórz joined the international project called "Tour.com". This project, which was financed by the European Union through the INTERREG III Initiative (inter-regional cooperation), which was also joined by the partners from four countries (German and French partners joined the Polish and Czech), was focused on the problems of tourism in European border regions.

In 2005, the Czech part of Silesia Euroregion, along with ten other partners from six European countries, joined the international project called "E-Learning Tools In Destination Management (Network tools for learning management of the place of destination)", funded by the Leonardo da Vinci program. The project aimed at the development and introduction of a new educational program in the field of tourism, both for the employees of government administration involved in tourism, as well as for

small and medium enterprises operating in the tourist industry.

Since Silesia Euroregion boasts a large number of castles and palaces, in 2002, the euro-region issued a publication called "Hrady a zámky Euroregionu Silesia" / „Grody, Zamki i Pałace Euroregionu Silesia” (“Castles and Palaces of Silesia Euroregion”). “The legacy that was left behind, is the common heritage of this original and charming corner of Europe, where the influences of three different languages and cultures: Polish, Czech and German have been interweaving. This fact cannot be ignored, especially in the era of unifying Europe.” (a quote from the introduction to the publication).

An example of promoting cross-border tourism in Euroregion Silesia are the Czech-Polish joint promotional materials providing the visitors with an information on spending time in an interesting way on both sides of the border. These materials come in the form of a set of information leaflets which have been created as a part of the Opawa and Racibórz project called "From the arboretum to the arboretum" – which describes arboreta as tourist attractions in the region of Nový Dvoř near Opava and in Polish Racibórz, or a guide for tourists, including maps of hiking trails and bicycle routes called „Pieszko i rowerem po ziemi raciborskiej i opawskiej” (“Walking and cycling on the lands of Racibórz and Opava”).

Thanks to the activities of communes, cities and districts of Silesia Euroregion in the field of tourism, many tourism products are now available and their purpose is to show that the Polish-Czech border region, the history of which has always been turbulent, is an attractive tourist destination. The purpose of Silesia Euroregion is to offer these products and attract not only domestic tourists, but also tourists from other European countries.

Euroregion Silesia ma za sobą pierwszych dwanaście lat istnienia. I tak samo jak w życiu człowieka tych pierwszych dwanaście lat życia euroregionu w zasadniczy sposób wpłynęło na jego dalszy wzrost i rozwój. Po pierwszych nieśmiały kroczeniach w dziedzinie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej i pokonaniu pierwszych chorób wieku dziecięcego Euroregion Silesia wyrósł i wzmocnił się, a dziś jest stabilnym, funkcjonalnym i doświadczonym euroregionem, który jest pełnowartościowym partnerem wielu czeskich, polskich i europejskich instytucji przy rozwiązywaniu problematyki transgranicznej. Jego rozwój przebiegał ponadto w okresie ważnych wydarzeń europejskich, jakimi były wejście Republiki Czeskiej i Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej w 2004 roku, przystąpienie obu krajów do strefy Schengen w 2007 roku, uchwalenie dyrektywy europejskiej o tzw. europejskich ugrupowaniach współpracy terytorialnej, które stanowią całkiem nowy typ podmiotów w Europie i które otwierają nowe możliwości właśnie przed euroregionami, i wreszcie systematyczne wsparcie finansowe polsko-czeskiej współpracy transgranicznej ze strony Unii Europejskiej, zainaugurowane w 1999 roku.

W listopadzie 2006 Euroregion Silesia otrzymał honorowe wyróżnienie Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych za nadzwyczajne sukcesy w dziedzinie europejskiej współpracy transgranicznej, a w 2007 roku Ministerstwo Spraw Zagranicznych RCz przyznało czeskiej i polskiej części euroregionu srebrny medal Jana Masaryka za wieloletni i czynny wkład w rozwój czesko-polskiej współpracy transgranicznej.

Uznanie dla Euroregionu Silesia jest wyzwaniem do dalszego rozwoju, ale jednocześnie zobowiązaniem, które trzeba spełnić także w nadchodzącej dekadzie. W kolejnych latach euroregion musi zdać egzamin nie tylko w oczach oficjalnych, czeskich,

polskich i europejskich instytucji, ale przede wszystkim w oczach swoich mieszkańców po obu stronach granicy. Przecież to ich dobre warunki życia, ich dobre wzajemne stosunki i porozumienie, ich wysiłek zmierzający do pokonania czy całkowitego usunięcia przeszkody zwanej granicą państwową - właśnie to jest sensem współpracy transgranicznej. A współpraca transgraniczna jest sensem Euroregionu Silesia.

Dom Pomocy Społecznej św. Notburgi / St. Notburga Nursing Home

DEVELOPMENT SILESIA

directions

Silesia Euroregion has been operating for twelve years now. And just as in a human life, this period of Euroregion has significantly contributed to its further growth and development. After the first timid steps in the Polish-Czech cooperation and overcoming early childhood diseases, Silesia Euroregion has grown and strengthened, and today it is a stable, functional and experienced Euro-region, which is a full-fledged partner of many Czech, Polish and European institutions in resolving cross-border issues. Its further development took place during the major European events, such as the Czech Republic and Poland's accessing the European Union in 2004, both countries' accession to the Schengen zone in 2007, the enactment of the European directive on the so-called European formations of territorial cooperation, which represent a completely new type of entities in Europe and which provide the Euroregions with new opportunities, and finally systematic financial support to the Polish-Czech cross-border cooperation on the part of European Union, launched in 1999.

In November 2006, Silesia Euroregion received an honorary award of the Association of European Border Regions for outstanding achievements in the field of European cooperation, and in 2007 the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic awarded the Czech and Polish parts of the Euroregion with the Jan Masaryk memorial silver medal for many years of active contribution to the development of Czech-Polish cross-border cooperation.

The recognition of Silesia Euroregion sets a challenge for further development, but it is also a commitment that must be met in the coming decade. In subsequent years, Euroregion must pass its exam not only before the official Czech, Polish and European institutions, but above all before its residents on both sides of the border. After all, the thing that gives the true meaning to the cooperation is the residents' good living conditions, good relations and understanding, their effort to defeat or totally remove the obstacle called the state border. Cross-border cooperation is the meaning of Silesia Euroregion.

Baszta w Raciborzu / Fortified tower in Racibórz

Siedziba Sądu Rejonowego w Raciborzu / The seat of the District Court in Racibórz

OSTOJA URODZAJU

48-130 Kietrz, ul. 3-go Maja 1
tel. +48 77 485 43 56-8, sekretariat +48 77 485 45 04
fax +48 77 485 43 59, email: umig@kietrz.pl

POŁOŻENIE

Miasto i gmina Kietrz położone są na Nizinie Śląskiej w południowej części województwa opolskiego. Lokalnie nasze miasto leży na Płaskowyżu Głubczyckim nad rzeką Troją na historycznym szlaku między Śląskiem i Czechami. Graniczymy obecnie z sześcioma gminami Republiki Czeskiej. Gmina zajmuje obszar 140 km² i liczy 11500 mieszkańców, w tym w mieście - 6500 osób.

Położenie komunikacyjne jest korzystne dla rozwoju gospodarczego gminy ze względu na niedużą odległość od autostrady A4 (ok. 60 km), bliskość dużych aglomeracji (Opole 85 km, Katowice 100 km, Kędzierzyn-Koźle 40 km) oraz na rozwój współpracy z gminami Republiki Czeskiej (Opawa 20 km, Ostrava 50 km).

RYS HISTORYCZNY

Pierwsza wzmianka o nazwie miejscowości Katscher datowana jest na 1266 r. Rok 1321 jest uważany za datę nadania praw miejskich przez Biskupa Ołomunieckiego Konrada I.

Kilka ważnych dat:

- 1554 - właścicielami Kietrza jest ród Gaszynów
- 1781 - 1786 - rozbudowa miasta
- 1850 - 1870 - intensywny rozwój tkactwa fabrycznego
- 1896 - 1909 - rozbudowa linii kolejowych
- marzec 1945 - miasto doszczętnie zniszczone działaniem II wojny światowej
- lato 1945 - początek odbudowy miasta.

ARCHEOLOGIA

Kietrz i sąsiednie miejscowości zajmują istotne miejsce na archeologicznej mapie Polski. Tu znajdują się najstarsze w Polsce ślady osad ludzkich sięgające 270 tys. lat. Na terenie Dzierżysławia odnaleziono pozostałości obozowiska łowców sprzed 36 tys. lat. Wśród bardzo wielu cennych znalezisk znajduje się najlepiej rozpoznana osada kultury celtyckiej odkryta obok kamieniołomu bazaltu niedaleko Nowej Cerekwi, datowana na III w. p. n. e. Efektem poszukiwań jest najbogatsza w Polsce kolekcja monet celtyckich.

REZERWATY

Na terenie gminy istnieją dwa rezerwaty przyrody. Jeden z nich to Góra Gipsowa. Należy on do najcenniejszych ścisłych rezerwatów roślin ciepłolubnych, utworzony w 1957 r. i obejmujący 1,02 ha. Drugi częściowy rezerwat leśny Rozumice został utworzony w 2000 r. dla ochrony lasu liściastego z udziałem chronionych i rzadkich gatunków roślin w runie - 93,89 ha.

ROLNICTWO

Gminę Kietrz cechują bardzo urodzajne gleby, a plony należą do najwyższych w Polsce: pszenica 90-100 dt/ha, rzepak 45-52 dt/ha oraz buraki cukrowe 700-730 dt/ha. Na obszarze gminy działają grupy producenckie, spółdzielnie produkcyjne oraz rolnicy indywidualni. Jednak najważniejszym jest Kombinat Rolny „Kietrz” Sp. z o.o. gospodarujący na 8500 ha, cieszący się bogatą tradycją rolną oraz wysoką wydajnością produkcji. Od 2003 r. spółka znajduje się na liście przedsiębiorstw o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

ODNOWA WSI

We wszystkich dwunastu sołectwach gminy prężnie działają grupy odnowy wsi, których celem jest zespolenie społeczności lokalnej w działaniach zmierzających do wzmocnienia dziedzictwa duchowego, kulturowego i materialnego wsi. Największe osiągnięcia ma w swoim dorobku Grupa Odnowy Wsi z Pilszcza, której praca doprowadziła do uzyskania I miejsca w konkursie „Piękna Wieś - Opolska 2006” w kategorii „najpiękniejsza Wieś”.

PÓŁMARATON

Gmina może poszczycić się corocznym międzynarodowym wydarzeniem sportowym. Jest to Półmaraton Kietrz - Rohov zorganizowany pod hasłem „Podejdź z sercem do serca - Europa bez granic”. Trasa o długości 21,097 km wiedzie przez teren Polski oraz Czech. Organizatorzy serdecznie zapraszają na V edycję biegu planowanego na początek czerwca 2011 roku.

GMINA ATRAKCYJNA DLA INWESTORA

W 2007 r. gmina Kietrz znalazła się na II miejscu (97 na 100 możliwych do zdobycia punktów) wśród najlepiej przygotowanych gmin woj. opolskiego do obsługi inwestorów, o czym świadczy certyfikat „GMINA ATRAKCYJNA DLA INWESTORA”.

Więcej informacji na stronie: www.kietrz.pl

44-360 Lubomia, ul. Szkolna 1
tel. +48 32 4516 128, fax +48 32 4516 128
e-mail: lubomia@lubomia.pl

Gmina Lubomia położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, na prawym brzegu Odry i należy do najstarszych miejscowości regionu. Znajduje się w strefie nadgranicznej w odległości około 15 km od granicy z Republiką Czeską, pomiędzy miastami Wodzisław Śląski i Racibórz. Lubomia graniczy z gminami: Gorzyce, Kornowac, Racibórz i Wodzisław Śląski, Krzyżanowice i Pszów. Powierzchnia gminy wynosi 41,8 km² i jest zamieszkiwana przez 8,1 tys. mieszkańców. Pod względem administracyjnym gmina obejmuje 6 miejscowości, którymi są: Lubomia, Syrynia, Nieboczów, Buków, Grabówka i Ligota Tworkowska. Dzięki dużemu zróżnicowaniu terenu gmina nasza posiada niezwykle walory krajobrazowe i przyrodnicze. Dowodem tego jest lokalizacja chronionego zespołu przyrodniczo krajobrazowego „Wielikąt”, który jest terenem ochrony rzadkich gatunków ptactwa wodnego. Warto również odwiedzić pozostałości Grodziska Gołężyków z VII - IX w. w lubomskim lesie. Dodatkowym atutem jest mnogość akwenów wodnych nad którymi umiejscowione są 2 ośrodki wypoczynkowe, które mogą zapewnić aktywny wypoczynek i relaks w sezonie letnim. Warto podkreślić, iż przez teren gminy Lubomia przebiega trasa rowerowa 316Y. Jednak Gmina Lubomia

jest miejscem, które nie tylko można odwiedzać, gdyż w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy wyznaczonych zostało wiele pięknie położonych terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz pod działalność gospodarczą, wraz z dogodnym dojazdem. Aby poprawić warunki życia naszych mieszkańców prowadzone są obecnie szeroko zakrojone inwestycje w infrastrukturę drogową i wodociągową. Nie zapomina się też o wsparciu nauki oraz kultury, czego dowodem inwestycje w infrastrukturę oświatową oraz liczne imprezy kulturalne.

Historia

Ziemie nad Odrą, podobnie jak cały region rybnicko-wodzisławski, sięgają swoją historią czasów epoki kamiennej. Świadczą o tym najstarsze znaleziska w postaci glinianych naczyń. Z młodszej epoki kamienia (neolitu) pochodzą ślady osadnictwa w Syryni. Z pierwszych wieków naszej ery pochodzą znaleziska monet rzymskich, świadczące o bliskim kontakcie miejscowej ludności z Imperium Rzymskim przez Bramę Morawską. Z VII wieku pochodzi osada w Syryni i grodzisko z VII-IX wieku w lasach koło Lubomi. Pierwsze wzmianki historyczne o wsi Lubomia pochodzą z 1303 roku.

Najważniejsze zabytki

- Buków: Kaplica Różańcowa z 1770 roku
- Grabówka: spichlerz z XVIII wieku
- Lubomia: figura świętego Jana Nepomucena, kapliczka z XVII w.

Kultura

Na terenie gminy Lubomia działa Gminny Ośrodek Kultury oraz Wiejski Dom Kultury, świetlice, Gminna Biblioteka Publiczna i jej filie. W Gminnym Ośrodku Kultury organizowane są wystawy artystów amatorów, a także wiele imprez kulturalnych. Ponadto Domy Kultury organizują wiele ciekawych wycieczek i wyjazdów. Wieloletnie i piękne tradycje posiada tutaj ruch śpiewaczy i muzyczny. Szeroko znane są chóry mieszane „Echo” z Sy-

ryni, „Lutnia” z Lubomi oraz zespoły folklorystyczne: „Johanki” z Nieboczów i „Syryniczki” z Syryni. Warto również zobaczyć tradycyjne coroczne Dożynki Gminne z barwnym korowodem, które przyciągają wiele widzów z okolicznych miast i gmin.

Sport i rekreacja

Na terenie Gminy Lubomia działają 4 kluby sportowe piłki nożnej, każdy klub sportowy ma do dyspozycji swoje boiska wraz z odpowiednim zapleczem. Mieszkańcy naszej gminy mają również do dyspozycji dwie hale widowiskowo - sportowe o wymiarach 24 m x 53 m oraz powszechnie dostępne boiska ze sztuczną nawierzchnią.

44-295 Lyski, ul. Dworcowa 1a
tel. +48 32 430 00 51, fax +48 32 430 00 51
e-mail: kancelaria@lyski.pl

Pomnik przyrody w Pstrążnej

Gmina Lyski położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego w powiecie rybnickim. W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Adamowice, Bogunice, Dzimierz, Lyski, Nowa Wieś, Pstrążna, Raszczyce, Sumina, Zwonowice, Żytna. Gminę zamieszkuje blisko 10 tys. mieszkańców. Usytuowanie w sąsiedztwie dużych miast – Rybnika i Raciborza sprawia, że jest to atrakcyjne miejsce dla budowy własnego domu oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Położenie na terenie parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” korzystnie wyróżniają Gminę Lyski na mapie Górnego Śląska. W porównaniu z charakterystycznym dla okolic Rybnika krajobrazem przemysłowym Gmina ta stanowi uroczy zakątek. Krajobraz rolniczy, lasy, ostoje zwierząt, wiekowe drzewa, zespoły stawów tworzą niepowtarzalny klimat. Gmina Lyski należy do najczystszych gmin w województwie śląskim, świadczy o tym jej bogactwo fauny i flory. Na tym terenie znajdują się liczne prawnie chronione gatunki roślin i zwierząt. Przez gminę przepływa rzeka Sumina obfitująca w gatunki fauny i flory rzadko spotykane w zlewiskach Górnego Śląska.

Impreza ekologiczna na terenie gminy

Elementami dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Gminy Lyski są, m.in.:

- Zespół dworsko - parkowy w Dzimierzu z przełomu XIX i XX w., wpisany do rejestru zabytków w 1982 r.
- Cmentarz w Lyskach z XIV w. wraz z zespołem zabytkowych nagrobków z XIX w. i początku XX w. bogato rzeźbionych oraz neogotycką kaplicą grobową rodziny Poedników z końca XIX w.
- Klasycystyczny dwór w Lyskach z 1800 r., wpisany do rejestru zabytków w 1966 r.
- Krzyż pokutny w kształcie litery „I” w Lyskach z okresu między XIV a XVI w. Dąb szypułkowy w Pstrążnej o obwodzie 550 cm, wys. ok. 24 m – pomnik przyrody od 1955 r.
- Drewniano - murowany dom w Suminie wzniesiony na planie kitery „L” z 1870 r. na wcześniejszych fundamentach.
- Dolina rzeczna środkowej Suminki - lasy łęgowe i mokradła, miejsca żerowania bobrów europejskich.
- Pałacyk Myśliwski na Winnej Górze w Zwonowicach z około 1887 r. zbudowany przez księcia raciborskiego na miejscu dawnego folwarku pocysterskiego.
- Las Życiński (uroczysko Żytna) z najgrubszym drzewem tego lasu – Dąb Eliasz o obwodzie 452 cm z kamieniem wrosniętym w pień na wysokości 4 m.

Baza edukacyjna gminy składa się z 1 gimnazjum, 5 szkół podstawowych oraz 9 placówek przedszkolnych. Tak rozbudowana infrastruktura edukacyjna gwarantuje optymalne warunki pracy dla uczniów i nauczycieli. Największą inwestycją w dziedzinie edukacji ostatnich lat jest budowa szkoły podstawowej w Zwonowicach oraz kompleksu boisk sportowych wraz z bieżnią w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012”.

Animatorami życia kulturalnego są działające na terenie gminy organizacje pozarządowe. Od lat w sołectwach działają prężnie Koła Gospodyń Wiejskich, Ludowe Kluby Sportowe oraz Ochotnicze Straże Pożarne. Efektem ich współdziałania jest zadomowienie się na stałe w krajobrazie gminy zwyczaju lokalnych imprez, festynów i biesiad skupiających ludzi nie tylko z naszego terenu. Warto w tym miejscu dodać, że na terenie Gminy Lyski odbywa się corocznie wiele cyklicznych imprez takich jak rozgrywki piłkarskie, zawody wędkarskie o puchar Wójta Gminy Lyski, zawody strażacko-pożarnicze czy dożynki. Jedną z ważniejszych imprez w gminie jest organizowany od 8 lat festiwal rockowy pod nazwą „Magia Rocka”, na który przyjeżdżają fani mocnego brzmienia z całej Polski. Do tej pory odwiedziło naszą gminę wiele znakomitych gwiazd sceny rockowej zarówno polskiej, jak i zagranicznej.

Samorząd gminny odnosi sukcesy na drodze pozyskiwania środków unijnych z różnych Funduszy Europejskich czego dowodem są zajmowane wysokie miejsca w ogólnopolskich rankingach dotyczących wykorzystania środków unijnych przez samorządy. W wyniku tych działań zrealizowano wiele inwestycji o charakterze infrastrukturalnym takich jak: budowa dróg, kanalizacji sanitarnej, boiska sportowego, modernizacja przestrzeni centrów sołectw oraz budynków wielofunkcyjnych. W sferze zadań związanych z zaopatrzeniem mieszkańców w wodę wybudowano nową stację uzdatniania wody wraz z nowymi ciągami wodociągu oraz nowy wodociąg. Gmina Lyski, jako jedna z nielicznych w województwie śląskim, uczestniczyła również w Pilotażowym Programie Leader+. Program ten nadal jest rozwijany, a nakierowany jest na pobudzenie inicjatyw obywatelskich i zapewnienie równomiernego rozwoju całej gminy.

W listopadzie 2008 r. została podpisana umowa o współpracy z czeską gminą Darkovice. Od tego momentu władze i mieszkańcy partnerskich gmin prowadzą działania zmierzające do zacieśnienia stosunków polsko-czeskich. Szczególnie szeroka współpraca zawiązała się w sferze kultury, oświaty, turystyki i kultury fizycznej.

Kościół parafialny w Pstrążnej

Impreza sportowa z udziałem znanych gwiazd

47-400 Racibórz, ul. Stefana Batorego 6
tel. +48 32 75 50 600, fax +48 32 75 50 725
e-mail: boi@um.raciborz.pl

Racibórz leży nad rzeką Odrą w południowo-zachodnim rejonie województwa śląskiego u progu Bramy Morawskiej. Północne i wschodnie tereny ziemi raciborskiej to Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” oraz Arboretum Bramy Morawskiej. Racibórz, jako gmina miejska jest głównym miastem powiatu raciborskiego graniczącego z Republiką Czeską.

Pierwsza wzmianka o Raciborzu została udokumentowana datą 1108 r. w Kronice Galla Anonima. Historia miasta jest bardzo bogata, przez ponad 900 lat Racibórz był grodem, osadą rolników, rybaków i rzemieślników, centrum administracyjnym rozwijającego się księstwa, prężnym ośrodkiem handlowym. Najlepsze lata rozpoczęły się w drugiej połowie XVIII w. wraz z rozwojem tkactwa. Na początku XX w. Racibórz był 30-tysięcznym miastem. W ręce polskiej administracji miasto zostało przekazane w maju 1945 roku, a siedzibą władz została dawna fabryka czekolady przy ulicy Stefana Batorego, gdzie mieści się do dziś. Patronem Raciborza jest św. Marceju, który 16 stycznia 1290 roku miał obronić gród przed Scytami. Raciborski herb o ponad 700-letniej tradycji przedstawia pół orła i pół koła na czerwonej tarczy.

Tak bogata historia ma swoje odzwierciedlenie w licznych zabytkach na terenie miasta i powiatu. Należy tu wspomnieć o Zamku Piastowskim wraz z otaczającym go Parkiem Zamkowym, licznych kościołach oraz unikalnej atrakcji, jaką jest mumia Egipcjanki sprzed ponad 2000 lat.

Podstawowym atutem miasta jest jego położenie, co skutkuje rozległą siecią połączeń komunikacyjnych zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. W zamierzchłych czasach Brama Morawska łączyła Bursztynowym Szlakiem Europę południową z Morzem Bałtyckim.

Dzięki Drodze Krajowej nr 45 Racibórz posiada dogodne połączenie z Republiką Czeską poprzez przejście graniczne w Chałupkach oraz innymi miastami województwa śląskiego za pośrednictwem skrzyżowania z autostradą A4 w Krapkowicach. Również Droga Wojewódzka nr 919 prowadząca do Gliwic pozwala dotrzeć do autostrady A4. W kierunku Rybnika prowadzi Droga Wojewódzka nr 935 by następnie połączyć się z Droga Krajową nr 81 Katowice-Skoczów. Na terenie powiatu w Pietraszynie zlokalizowane jest kolejne przejście graniczne z Republiką Czeską, do którego prowadzi Droga Wojewódzka nr 916.

Zachodnia pierzeja rynku

Wschodnia pierzeja rynku

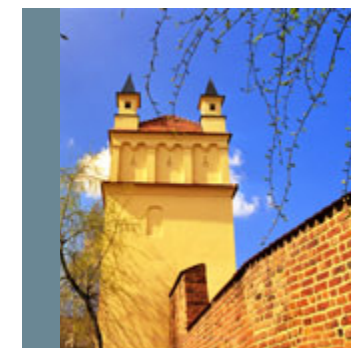
Arboretum Bramy Morawskiej

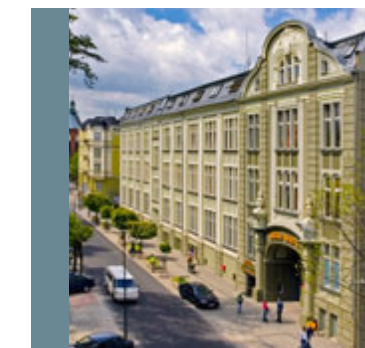
Zamek Piastowski

Sąd Rejonowy

Baszta i mury obronne

Urząd Miasta

Dla władz miasta największe znaczenie mają oświata, sport i rekreacja oraz gospodarka miejska, czego wynikiem jest tworzenie jak najlepszych warunków do nauki, pracy i wypoczynku dla mieszkańców. Realizowane jest wiele zadań, wśród których należy wymienić modernizację placówek oświatowych, budowę kompleksów sportowych w ramach rządowego programu Moje Boisko – Orlik 2012, modernizację Hali Sportowej Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu (możliwość organizowania zawodów rangi krajowej i międzynarodowej w takich dyscyplinach, jak zapasy, siatkówka, koszykówka i tenis), budowę skateparku (dla użytkowników deskorolek, łyżworolek, BMX-ów i innych chętnych), rewitalizację parków: Parku Zamkowego, im. Miasta Roth czy im. Kpt. Franciszka Stala i na Bulwarach Nadodrzańskich.

Ponad 65 km nowo wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej, kilka tysięcy sztuk nowych przyłączy, modernizacja: dotychczasowej infrastruktury, w tym miejskiej oczyszczalni, budowa nowych ujęć wody, wszystko to zawarte w dziesięciu kontraktach wartych kilkanaście milionów euro – to efekty rzeczowe realizowanego w Raciborzu przez ostatnich 6 lat projektu gospodarki wodno-ściekowej. Projektu, dzięki któremu m.in. mieszkańcom zapewniono stałość dostaw wody o lepszych niż dotychczas parametrach, a także uporano się z problemem bezpośrednich zrzutów ścieków do rzek, strumieni czy stawów. Projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu” to dotychczas największa inwestycja miejska, która realizowana była ze środków Funduszu Spójności.

Wykorzystując środki własne oraz pozyskując środki zewnętrzne zostało zrealizowanych wiele inwestycji poprawiających infrastrukturę drogową. Wyremontowanych zostało wiele dróg, skrzyżowań, a także most przy ul. Gliwickiej. Należy wspomnieć, że wraz z remontem dróg dokonywana jest modernizacja infrastruktury towarzyszącej (oświetlenia, ścieżek rowerowych), buduje się nowe miejsca parkingowe i chodniki. W gestii starożytności władz miasta znajduje się również komunikacja miejska. Wymieniana jest flota autobusów.

W ramach środków z Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Czecho-Polska władze miasta zainaugurowały działanie Polsko-Czeskiego Ośrodka Współpracy Gospodarczej. Za cel postawiono aktywizację współpracy transgranicznej. Realizacja projektu została przeprowadzona dzięki partnerstwu ze Śląskim Towarzystwem Gospodarczym ProEuropa i czeskim partnerem – Powiatową Izbą Gospodarczą w Opawie oraz Stowarzyszeniem Quantum w Ostrawie. Ośrodek został zlokalizowany w Raciborzu przy ulicy Stefana Batorego 7. Znajdują się tu lokale komercyjne wynajmowane przedsiębiorcom na bardzo atrakcyjnych warunkach, inkubator przedsiębiorczości oraz stanowiska dla osób samozatrudniających się, tzw. start-up'y. Ośrodek ponadto świadczy usługi doradcze i informacyjne, a także ułatwia dostęp do potrzebnych kursów i szkoleń.

48-140 Branice, ul. Słowackiego 3
tel. +48 77 486 82 28, fax +48 77 486 82 30
e-mail: urząd.gminy@branice.pl

Branice to Gmina typowo rolnicza, leżąca w południowej części województwa opolskiego na płaskowyżu głubczyckim wchodzącym w skład Wyżyny Śląskiej.

Powierzchnia Gminy to 122 km², z czego ponad 90% stanowią gleby o wysokiej bonitacji w klasie od I - III. Gminę zamieszkuje 7473 mieszkańców.

Graniczy ona od północy z gminą Głubczyce, od wschodu z gminą Kietrz a od południa i zachodu z Czechami (50% linii granicznej gminy stanowi granica państwowa z Czechami).

Jest to region z typową strukturą wiejską z urodzajnymi glebami i korzystnym klimatem. Położenie i warunki glebowo-klimatyczne decydują o dominującym profilu rolniczej działalności w gminie.

Atutem Gminy, położonej na Płaskowyżu Głubczyckim, są malownicze tereny przygraniczne (50% południowej granicy Gminy stanowi granica państwa z Czechami), wzdłuż rzeki Opawy, gdzie przebiega ścieżka rowe-

rowa wchodząca w skład „Tras Rowerowych Opawice” o długości 220 km zrealizowanej wspólnie z partnerami czeskimi ze środków PHARE w ramach programu Unii Europejskiej, do którego przystąpiono.

Wielu jest także ciekawych zabytków architektonicznych godnych zwiedzenia: kościoły w Bliszczycach, Branicach, Włodzieninie (ruiny), pałace w Wysokiej i Branicach, spichlerz dworski w Wysokiej czy rzeźby kamienne i drewniane polichromowane w Branicach, Jakubowicach, Jędrychowicach czy Włodzieninie. W Gminie istnieje także 106 stanowisk archeologicznych, z których wiele wpisanych jest do rejestru zabytków. Ciekawostką jest las Mokre - Lewice, gdzie rośnie wiele okazów rzadko spotykanych roślin i drzew.

W Gminie Branice co roku odbywają się też imprezy okolicznościowe takie jak Dożynki Gminne czy Zawody Strażackie, na które zapraszani są nie tylko lokalni mieszkańcy ale również nasi zaprzyjaźnieni partnerzy z Czech. O oprawę artystyczną dbają lokalne zespoły taneczne oraz Branickie Mażoretki.

48-100 Głubczyce, ul. Niepodległości 14
tel. +48 77 485 30 21, fax +48 77 485 24 16
e-mail: um@glubczyce.pl

Gmina Głubczyce położona jest w południowo-zachodniej części Polski na terenie województwa opolskiego. Zajmuje powierzchnię 295 km² i jest pod tym względem największą gminą województwa. Od zachodu na długości około 43 km granica gminy jest jednocześnie granicą państwa z Republiką Czeską. Od południa Głubczyce sąsiadują z gminą Branice, od wschodu z gminami Baborów i Pawłowiczki, a od północy z gminą Głogówek.

Blisko 14-tysięczne miasto Głubczyce położone jest nad rzeką Psiną na historycznym szlaku handlowym Opole-Ołomuniec-Brno. Jest siedzibą władz gminy i powiatu, a także centrum usługowo-przetwórczym regionu.

Teren gminy Głubczyce to wymarzone miejsce dla miłośników malowniczych krajobrazów. Wśród turystycznych atrakcji gminy wymienić należy obszar chronionego krajobrazu w rejonie Mokre-Lewice, obejmujący fragment Gór Opawskich oraz las głubczycki położony na północ od miasta, obejmujący część zlewni Straduni wraz z licznymi wąwozami i parowami.

Na tym terenie spotkać można wiele chronionych roślin i zwierząt. Nieco mniejsze kompleksy leśne znajdują się także w południowo zachodniej części gminy. Wysokimi walorami przyrodniczymi i wypoczynkowymi odznacza się również Las Głubczycki, położony w północno-zachodniej części gminy w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego, zajmowany w przeważającej części przez świerki i sosny. Ofertę rekreacyjną uzupełnia możliwość korzystania z basenu kąpielowego, znajdującego się w Głubczycach w odległości ok. 500 m od dworca PKS.

Entuzjastom turystyki rowerowej można zaproponować wędrowkę po polsko-czeskim pograniczu Śląska, którego osią jest rzeka graniczna Opawica. W okolicy miast Głubczyce, Głogówek i Branice a po stronie czeskiej Krnava, Albrechtic i Osoblaha przebiega trasa rowerowa licząca łącznie 220 km. Wzdłuż trasy umieszczone są tablice informujące o dostępnych usługach oraz atrakcjach turystycznych, znajdujących się w pobliżu.

Dominującą gałęzią gospodarki w gminie jest rolnictwo. Rozwojowi rolnictwa sprzyjają bardzo dobre gleby (gleby klasy I-III stanowią 74% ogólnej powierzchni gruntów ornych) a także klimat.

Swoją przyszłość Głubczyce wiąże z dalszym rozwojem przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług związanych z rolnictwem.

GMINA GORZYCE

ZIELONA GMINA

44-350 Gorzyce, ul. Kościelna 15
tel./fax +48 32 45 13 056
e-mail: gorzyce@gorzyce.pl

Gmina Gorzyce jest największą terytorialnie gminą powiatu wodzisławskiego (64,47 km²), w której mieszka ponad 20 tys. mieszkańców. W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Bełsznica, Bluszczów, Czyżowice, Gorzyce, Gorzyczki, Kolonia Fryderyk, Odra, Olza, Osiny, Rogów, Turza Śląska i Uchylsko.

Liczne akweny wodne i kompleksy leśne sprawiają, iż teren ten stanowi potencjał dla rozwoju turystyki. O atrakcyjności gminy świadczy fakt, iż miejscowości zostały docenione w konkursie „Piękna Wieś Województwa Śląskiego”. W roku 2010 sołectwo Bluszczów zajęło I miejsce, zaś w 2009 Olza – II miejsce w województwie.

W grudniu 2007 r. został oddany do użytku Gminny Ośrodek Turystyki Sportu i Rekreacji „Nautica”. Znakiem rozpoznawczym obiektu jest krzywa wieża widokowa. Inwestycja ta wyróżniona została, m.in. prestiżową nagrodą – Oskarem Sportowym „Gminess” w kategorii „Gminny inwestor sportowo – turystyczny”.

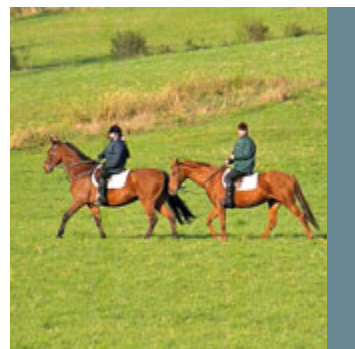
Odwiedzając naszą gminę należy zobaczyć zabytki: zespół pałacowo-parkowy w Gorzyczkach czyli pałac hrabiego Arco, pałac myśliwski i park krajobrazowy w stylu angielskim; grodzisko średniowieczne w Gorzyczkach; XVIII-wieczną figurę św. Jana Nepomucena w Bluszczowie; XIX – wieczną kaplicę w Olzie; krzyże pokutne w Rogowie i Olzie.

Życie religijne mieszkańców gminy Gorzyce skupione jest wokół 6 parafii rzymsko-katolickich. Najbardziej znanym miejscem kultu religijnego, mającym międzynarodowe znaczenie, jest Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Turzy Śląskiej. W roku 2004 w Turzy Śl. odbyła się uroczystość związana z koronacją obrazu Matki Boskiej Fatimskiej koronami papieskimi.

Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna oraz położenie w pobliżu miast: Wodzisławia Śląskiego, Rybnika, Jastrzębia Zdroju i Raciborza sprawia, że gmina jest atrakcyjnym miejscem dla budowy własnego domu oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Dużym osiągnięciem było utworzenie strefy przemysłowej w Czyżowicach oraz budowa kolejnej, w Gorzyczkach (w sąsiedztwie autostrady A-1).

Zapraszamy wszystkich do odwiedzenia ciekawych miejsc naszej małej ojczyzny.

www.gorzyce.pl

KORNOWAC GMINA

44-285 Kornowac, ul. Raciborska 48
tel. +48 32 430 10 37, fax +48 32 430 13 33
e-mail: urzad@kornowac.pl

Gmina Kornowac położona jest na Wyżynie Śląskiej, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Zajmuje powierzchnię 26,3 km², z czego użytki rolne stanowią powierzchnię 2129 ha, a na lasy przypada prawie 10% powierzchni gminy. Liczba mieszkańców wynosi obecnie ok. 4900 osób. W skład gminy wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień i Rzychów. Od północy graniczy z Gminą Lyski, od południa z Gminą Lubomia, od zachodu z Raciborzem, z Pszowem i Rydułtowami od wschodu. Gmina Kornowac posiada korzystne położenie komunikacyjne. Jej tereny układają się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 935 na trasie Racibórz – Rybnik – Pszczyna. Ponadto przez teren Gminy ma przebiegać trasa szybkiego ruchu Racibórz – Pszczyna, mająca łączyć autostrady A1 i A4. Teren Gminy Kornowac charakteryzuje się dużym urozmaicheniem rzeźby terenu. Różnice w wysokości przekraczają miejscami 100 metrów. Na jej terenie znajdują się charakterystyczne punkty widokowe, szczególnie w Pogrzebieniu i Kobylu, z których roztaczają się widoki na całą okolicę. W Kobylu widok roztacza się na Racibórz i okolice położone na zachód i północ od niego, ze wzgórzami łubowickimi i Górą Św. Anny. W Pogrzebieniu rozciąga się panorama doliny Odry z pocysterskimi stawami „Wielikąt”, na tle wylaniającego się Beskidu z Łysą Górą (1323 m n.p.m.) i Górą Opawskimi z drugiej. W kierunku południowo – wschodnim znajdują się malownicze dolinki Płaskowyżu Rybnickiego, kompleks lasów syryńskich i przekształcone przez działalność górniczą wzniesienia w okolicach Pszowa. Gmina Kornowac należy do najczystszych gmin w województwie śląskim, świadczy o tym bogactwo fauny i flory. Na jej terenie znajdują się liczne gatunki roślin i zwierząt prawnie chronionych. Leży częściowo w otulinie parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Gmina Kornowac powstała 1 stycznia 1973 r. W jej skład weszło 7 sołectw: Kornowac, Pogrzebień, Rzychów, Łańce, Kobyla, Brzezie n/Odrą i Pstrążna. W czerwcu 1976 r. z gminy wyłączono sołectwo Brzezie, które zostało przyłączone do Raciborza. Od 1 lutego 1977 r. Gminę Kornowac połączono z Gminą Lyski. Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.12.1992 r. utworzono ponownie Gminę Kornowac, która zaczęła działać od 01.01.1993 r. Obecnie w jej skład wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień i Rzychów. W ostatnich latach wykonano kilka inwestycji na terenie naszej gminy. Gmina Kornowac jest w całości zwodociągowana, częściowo zgazyfikowana, prowadzone są prace związane z kanalizacją, co wydatnie przyczyni się do poprawy stanu ekologii. W roku 2010 przeprowadzono kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, tj. szkoły i budynki GOK-u. Zgodnie z założeniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego na terenie naszej gminy wyznaczono tereny inwestycyjne pod działalność usługowo – przemysłową. Z planowaną budową trasy szybkiego ruchu wiążemy szansę ożywienia gospodarczego poprzez budowę firm usługowych, gastronomicznych i stacji benzynowych. Urząd Gminy Kornowac wspiera działające organizacje kulturalne i sportowe. Na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna. Przy budynku Gimnazjum wybudowano salę gimnastyczną. Istnieje także kompleks rekreacyjno – sportowy przy Oratorium w Pogrzebieniu prowadzony przez Zakon Salezjanów. W ramach programu INTERREG III A 2004-2006 Czecho – Polska zrealizowano projekt „Rowerem po Śląsku”. Zakres projektu objął wykonanie 38,7 km tras rowerowych w Gminie Kornowac. Utworzone w ramach projektu ścieżki rowerowe poszerzyły zakres tras rowerowych i połączyły trasy rowerowe w rejonie transgranicznym po stronie polskiej i czeskiej.

www.kornowac.pl

44-325 Mszana ul. 1 Maja 81
tel. +48 32 475 97 40, fax +48 32 475 97 60
e-mail: sekretariat@mszana.ug.gov.pl

Gmina Mszana położona jest na Górnym Śląsku, w południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Oddalona jest od stolicy województwa Katowic o 50 km, zaś od granicy z Czechami o około 12 km. Gmina Mszana jest gminą wiejską, obejmuje 3 sołectwa: Mszana, Połomia i Gogołowa.

Przez Gminę Mszana przebiega wiele ważnych sieci towarowych oraz pasażerskich sieci transportowych, takich jak: istniejąca sieć dróg ekspresowych, budowana autostrada A1 czy planowana budowa tzw. drogi południowej. Usytuowanie gminy wśród tak wielu ważnych szlaków komunikacyjnych wpływa znacząco na nowe strategiczne kierunki rozwoju.

Ze względu na swój rolniczy charakter oraz niewątpliwe walory krajobrazowe gmina pełni w regionie funkcję zaplecza mieszkaniowego. Gmina jest jednak bardzo pozytywnie nastawiona do potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych. Władze gminy starają się zainteresować nowych inwestorów wykonując plany zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod działalność inwestycyjną, usługową i rozwój rzemiosła.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej gminy. Każdy spotka się tu z życzliwym przyjęciem, a dokładne informacje na temat gminy uzyska w Urzędzie.

Rolnictwo

Zespół Szkół w Gogołowej

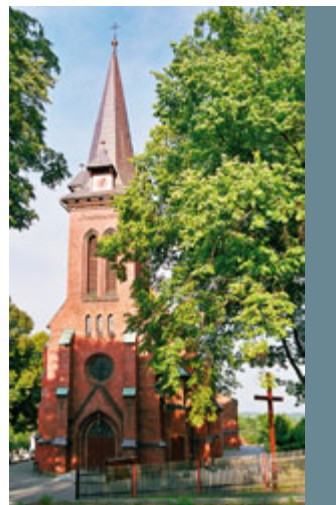
Zespół szkół w Mszanie

Kryta Pływalnia w Połomi

Wielofunkcyjny budynek urzędu

Kościół w Mszanie

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Połomi

44-370 Pszów, ul. Pszowska 534
tel. +48 32 455 88 76, fax +48 32 455 86 36
e-mail: urzad@pszow.pl

Pszów to miasto leżące w południowo - zachodniej części województwa śląskiego znajdujące się na tzw. Płaskowyżu Rybnickim. Zajmuje powierzchnię 20,42 km² i liczy ok. 14 280 mieszkańców. Jest jednym z najstarszych miast rybnicko - wodzisławskich, będącym najwyżej położonym miastem powiatu wodzisławskiego. Występują tu bogato urzeźbione jary i wąwozy oraz liczne zadrzewienia śródpolne wokół stawów, dróg i osiedli, co nadaje miastu niezwykle malowniczy i wyjątkowy charakter.

Jednym z atutów miasta jest jego lokalizacja. Znajduje się ono w bliskim sąsiedztwie z największymi miastami Subregionu Zachodniego takimi jak Rybnik, Racibórz, Wodzisław Śl., z którymi jest doskonale skomunikowany. Ponadto jest ono usytuowane niedaleko autostrady A4 oraz w pobliżu budowanej autostrady A1. Dodatkowym atutem Pszowa jest jego lokalizacja w bliskiej odległości od granicy z Republiką Czeską, co również znacząco podnosi potencjał rozwojowy miasta.

Największą dumą miasta jest Cudowny Obraz Matki Boskiej Uśmiechniętej znajdującej się w Bazylice Mniejszej pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny. Nie jest to jednak jedyny obiekt sakralny, który nadaje miastu charakter ośrodka pielgrzymkowego. Pozostałe obiekty to Kalwaria Pszowska obejmująca 14 kaplic poświęconych stacjom Drogi Krzyżowej Jezusa Chrystusa oraz kaplica pw. Św. Krzyża. Corocznie sanktuarium odwiedza ponad 100 tys. pielgrzymów. Miasto posiada obecnie bazę hotelarską oraz punkty gastronomiczne, a zwiększając się z roku na rok liczba pielgrzymów sprawia, że skupia ono swoje działania w kierunku rozwoju turystyki.

Obiekty sakralne nie są jedyną domeną Pszowa. Ze względu na swoje położenie miasto jest bardzo atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów. Dysponuje ono bogatą ofertą inwestycyjną obejmującą ponad 70 ha powierzchni, z przeznaczeniem na szeroki rodzaj działalności, w tym działalność produkcyjną i handlowo - usługową. W związku z tym obecnie priorytetem dla miasta jest rozwój poziomu inwestycji oraz przyciągnięcie dużej liczby inwestorów, m.in. poprzez zaoferowanie zniżki w podatkach od nieruchomości.

Kolejnym walorem miasta jest baza sportowo - rekreacyjna z Wielofunkcyjnym Obiektem Sportowym na czele, w ramach którego w ziemie działają lodowisko, a w okresie letnim dostępne są korty tenisowe i skate park. Pszów cieszy się także bogatą działalnością kulturalną prowadzoną, m.in. przez Miejski Ośrodek Kultury w Pszowie. Prężnie funkcjonują tu również organizacje pozarządowe. Jest także jednym z niewielu miast w Polsce, w którym działa Kombatantska Izba Pamięci Narodowej.

Na terenie miasta realizowane są liczne przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym, które w dużej mierze współfinansowane są ze środków unijnych. Największym dla miasta wyzwaniem były działania w zakresie ochrony środowiska. W mieście funkcjonuje oczyszczalnia ścieków i rozbudowywana jest kanalizacja. Wiele przedsięwzięć nieinwestycyjnych powstaje z myślą o młodych mieszkańcach, dlatego też Pszów realizuje dużo projektów na rzecz najmłodszych mieszkańców w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Prowadzi również ściśle współpracę z miastami partnerskimi z Czech - Górnym Beneszowem (Horní Benešov) oraz Melczem (Melč), z którymi to zrealizowało wiele projektów w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej.

Zapraszamy serdecznie do wizyty w naszym mieście. Jesteśmy pewni, że malownicze okolice w połączeniu z naszym dziedzictwem historycznym i sakralnym urzekną swoim pięknem wielu turystów. Liczymy również, że nasze tereny inwestycyjne będą atrakcyjne dla wielu przedsiębiorców. Zapraszamy na naszą stronę internetową www.pszow.pl, a przedsiębiorców również na stronę www.biznes5.eu.

Wielofunkcyjny Obiekt Sportowy w Pszowie

Pszów z lotu ptaka

Bazylika Mniejsza pw. NNMP w Pszowie

MIASTO RADLIN

MIASTO Z SERCEM

44-310 Radlin, ul. Rymera 15
tel. +48 32 459 02 00, fax +48 32 459 02 05
e-mail: info@radlin.pl, oferty@radlin.pl

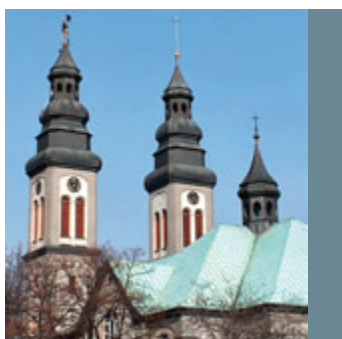
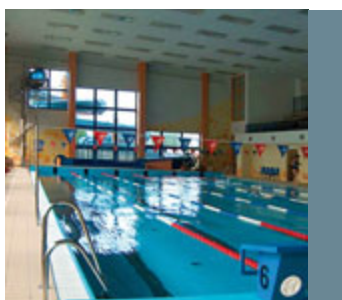
Radlin to miasto położone w powiecie wodzisławskim, bezpośrednio przy drodze krajowej nr 78. Jest zamieszkiwane przez około 18 tysięcy mieszkańców. Radlin to typowa gmina górnicza. O jej przemysłowym charakterze świadczy nie tylko krajobraz, ale i gospodarka – kopalnia węgla kamiennego „Marcel” jest do dziś największym zakładem pracy.

Wysoki poziom sportu odróżnia Radlin od pozostałych gmin regionu. W mieście funkcjonuje kilka klubów sportowych, oraz Zespół Szkół Sportowych, który jest „kuźnią” młodych talentów w takich dyscyplinach jak pływanie, siatkówka, szermierka i gimnastyka. Radlińscy sportowcy osiągają znakomite wyniki zarówno na szczeblu regionalnym i krajowym. Jeden z wychowanków Klubu Gimnastycznego „Radlin” to złoty medalista igrzysk w Pekinie Leszek Błanik.

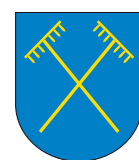
Jednymi z najbardziej charakterystycznych obiektów w mieście są Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Miejski Ośrodek Kultury – obiekty te są odwiedzane przez mieszkańców całego regionu; MOSIR przyciąga doskonałymi warunkami do uprawiania sportu i rekreacji, zaś MOK kojarzony jest przede wszystkim ze znanymi imprezami muzycznymi, jak wieczory jazzowe czy coroczne „Oblicza bluesa”.

Wizytówką miasta jest również Plac Radlińskich Olimpijczyków, będący głównym miejscem miejskich imprez plenerowych i festynów.

Miastami partnerskimi Radlina są Mohelnice (Republika Czeska) i Genthin (Niemcy).

www.um.radlin.pl

RYDUŁTOWY MIASTO

WYDARZYŁO SIĘ DUŻO, A WYDARZY SIĘ JESZCZE WIĘCEJ!

44-280 Rydułtowy, ul. Raciborska 150
tel. +48 32 453 74 11, fax +48 32 453 74 10
e-mail: um@rydułtowy.pl

Miasto Rydułtowy, wchodzące w skład powiatu wodzisławskiego, leży w południowo-zachodniej części Wyżyny Śląskiej. W ostatnich latach ta niewielka miejscowość stała się znaczącym punktem na mapie kulturalno-gospodarczej Śląska.

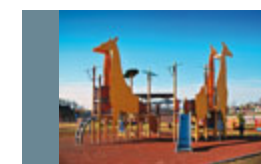

Jednym z innowacyjnych przedsięwzięć miasta jest budowa Rydułtowskiego Centrum Kultury. Z pozoru inwestycja jak każda inna. Zaskakuje jednak pomysł wybudowania jej na bazie nieczynnej już krytej pływalni. W ramach Programu Rozwoju Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego przy-

znano miastu potrzebne na ten cel środki. Nieosiągalne stało się więc możliwe. Zamiast wyburzyć obiekt, zrealizowano w nim dom kultury, o którym mieszkańcy miasta marzyli od dawna. W misie basenu powstała sala kinowa mieszcząca 100 osób, nad którą umieszczono salę widowiskową na 300 osób. Ponadto obiekt posiada pomieszczenia przeznaczone dla kół zainteresowań, sale konferencyjne, lokal gastronomiczny oraz pomieszczenia biurowe. Co więcej, miasto zainwestowało środki własne na budowę drogi dojazdowej oraz miejsc parkingowych. W rezultacie ta część miasta szybko staje się strategicznym miejscem w okolicy, dzięki czemu władzom udało się pozyskać dodatkowe fundusze na rozbudowę infrastruktury drogowej w pobliżu tego obiektu.

Bezpośrednio w potrzeby mieszkańców trafiła również budowa rozległego parku rozrywki. Teren rekreacyjny o powierzchni 1,87 ha wygospodarowano z obszaru w przeszłości eksploatowanego (uprzednio, dla celów budowlanych, wydobywano na nim glinę). Po zakończeniu wydobywania

gliny dół zasypiano i dopiero po wielu latach zrodził się pomysł na adaptację tego terenu. Obecnie znajdziemy tam ogromny teren rekreacyjny, na którym zlokalizowano: pomysłowy plac zabaw dla dzieci, ściankę wspinaczkową, tor BMX, mini golfa, skate park, zestawy szachowe, amfiteatr i wiele innych atrakcji. Wszystko to poprzecinane jest w malowniczy sposób alejkami spacerowymi oraz pergolami. Dzięki temu górnicze miasto zyskało zupełnie inny wymiar – miasta zielonego, oferującego swoim mieszkańcom świetne miejsca do spędzenia wolnego czasu.

Strefa Rozwoju Małej i Średniej Przedsiębiorczości to propozycja dla biznesu. Przygotowane przez miasto, a przeznaczone dla inwestorów w pełni uzbrojone tereny, wyposażone są w infrastrukturę drogową (drogi wewnętrzne wraz z chodnikami i pasami zieleni), parkingi i drogi dojazdowe. Specjalna spółka powołana przez miasto (Rydułtowski Park Przedsiębiorczości Sp. z o.o.) jest odpowiedzialna za pozyskiwanie inwestorów i promocję terenów. W ramach swoich działań firma udziela potencjalnym inwestorom niezbędnych informacji, a także pomaga w przejściu procesu uzyskania pozwolenia na budowę. Już w 2008 roku rozpoczęto proces sprzedaży gruntów. Miasto Rydułtowy zwalnia inwestujących w Strefie (którzy utworzą nowe miejsca pracy) z podatku od nieruchomości na okres do 10 lat. Z przeprowadzonych wyliczeń wynika, że dzięki zwolnieniom podatkowym przedsiębiorcom zwrócić się koszty poniesione na zakup gruntów w Strefie. Dzięki zaś pełnemu uzbrojeniu terenu znacznie skraca się proces realizacji każdej inwestycji. Więcej szczegółów na temat oferty inwestycyjnej można uzyskać na stronie internetowej www.rpp.rydułtowy.pl lub bezpośrednio w siedzibie Spółki w Rydułtowie przy ul. Raciborskiej 150, nr tel. 32 453 07 61, e-mail: rpp@rydułtowy.pl.

Warto zaznaczyć, że w Rydułtowie pozyskuje się ogromne fundusze unijne, a miasto, dzięki ciekawym pomysłom władz, prężnie się rozwija. Jak mówi Kornelia Newy, Burmistrz miasta – Rydułtowy to miejsce, w którym możliwe są rzeczy gdzie indziej nie do zrealizowania.

www.rydułtowy.pl

GMINA KRZYŻANOWICE

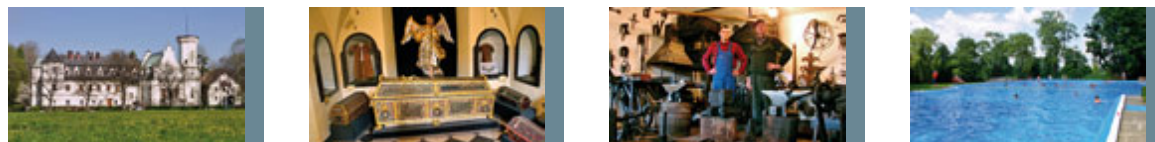
47-450 Krzyżanowice, ul. Główna 5
tel. +48 32 419 40 50, fax +48 32 419 42 34
e-mail: ug@krzyzanowice.pl, www.krzyzanowice.pl

Gmina Krzyżanowice położona jest u wylotu Bramy Morawskiej, w południowo-zachodniej części Górnego Śląska. Jest częścią powiatu raciborskiego i na długości 26 km graniczy z Republiką Czeską.

Gmina Krzyżanowice to swoista brama do Czech i Polski oraz na Śląsk i Morawy. Tu Odra żłobi swoje naturalne rozlewiska, tworząc unikalne w skali Europy meandry. Tu, w zamku książąt Lichnowskich, komponowali Beethoven i Liszt. Tu spędzał chwile młodości Joseph von Eichendorff, obok Schillera i Goethego najwybitniejszy twórca niemieckiego romantyzmu w literaturze. Tu pierwszy raz połączono koleją monarchie Hohenzollernów i Habsburgów. Tu przetrwały stare średniowieczne twierdze i szlacheckie pałace, barokowe kościoły i ludowe kapliczki. Tu zachowały się bezcenne zabytki techniki - najstarsza polska kuźnia z 1702 roku i równie wiekowy młyn. Tu można obejrzeć kolekcję możnowładczych pochówków rodziny von Reiszwitz, równających się z królewskimi zbiorami wawelskimi.

A współczesność to piękne, zadbane, tonące w zieleni miejscowości. Liczne połączenia kolejowe i drogowe z Czechami, w tym autostradą A1/D47. Bliskość takich miast jak Racibórz, Rybnik, Bogumin, Opawa czy Ostrawa. Rozwinięta służba zdrowia, sieć szkół i przedszkoli, a także przyjazna administracja. Nowoczesne obiekty sportowe (kąpielisko w Tworowie, boiska, w tym ORLIK, korty, sale gimnastyczne, centra rekreacji) oraz liczące ponad 70 km trasy rowerowe. Wreszcie bogaty rok obrotowy i wypełniony cały rok kalendarz imprez kulturalnych, rekreacyjnych i rozrywkowych.

Gmina Krzyżanowice od lat stawia na zrównoważony rozwój. Ma bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową i techniczną, jest całkowicie zgasyfikowana. A jednocześnie dba o szeroko rozumianą ochronę naturalnego środowiska. Wszystko to stwarza nie tylko wysmienite warunki do zamieszkania oraz weekendowego wypoczynku, ale i inwestowania, czemu służą atrakcyjne tereny inwestycyjne.

GMINA MARKLOWICE

44-321 Marklowice, ul. Wyzwolenia 71
tel. +48 32 45 92 800, fax +48 32 45 92 802
e-mail: sekretariat@marklowice.pl, www.marklowice.pl

Park rozrywki „Tropikalna Wyspa” znajduje się w samym centrum gminy Marklowice, przy drodze wojewódzkiej nr 932 - ulicy Wyzwolenia biegnącej z Katowic przez Żory i Wodzisław Śląski do granicy państwa w Chałupkach. Gminny park sportu i rekreacji to teren z urządzonej zielenią, elementami wodnymi, placem imprez zbiorowych, ze sceną oraz urządzeniami do sportów i rekreacji. Park służy przede wszystkim mieszkańcom gminy Marklowice oraz gościom przyjeżdżącym z okolicznych miejscowości. Na terenie parku powstało około 100 różnego rodzaju atrakcji, między innymi:

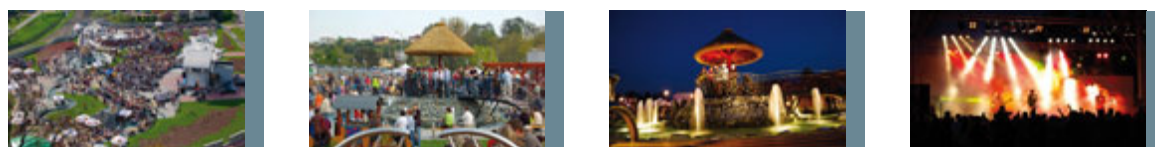
- pasáže i alejki spacerowe,
- główny plac imprez ze sceną i zapleczem,
- ścieżka zdrowia i ścieżka do jazdy na rolkach, deskorolkach, rowerach,
- place zabaw dla dzieci i małe ścianki wspinaczkowe,
- centrum kulturystyczne na otwartym powietrzu,
- skate park,

- sztucznie uformowane skały (źródło strumyka, wyspa na mini - stawie),
- pergola z miejscami do siedzenia,
- w sezonie zimowym lodowisko ze sztuczną taflą pod namiotem.

Na terenie parku funkcjonuje też kawiarenka. „Tropikalną Wyspę” zrealizowano zgodnie z najlepszymi praktykami w tym zakresie, działania nasze polegały na pracach inwestycyjnych, których zakres oddziaływania objął sferę gospodarczą i społeczną Marklowic. W rezultacie zrealizowanego projektu:

- została wzbogacona oferta turystyczno - sportowa Marklowic,
- podniesiono atrakcyjność gminy w oczach mieszkańców i odwiedzających Marklowice turystów;
- wzrosła liczba osób korzystających z bazy sportowo - rekreacyjnej gminy.

Zapraszamy w dniach od kwietnia do września 7⁰⁰ - 23⁰⁰, od października do marca 7⁰⁰ - 22⁰⁰. Zimą zapraszamy również na lodowisko.

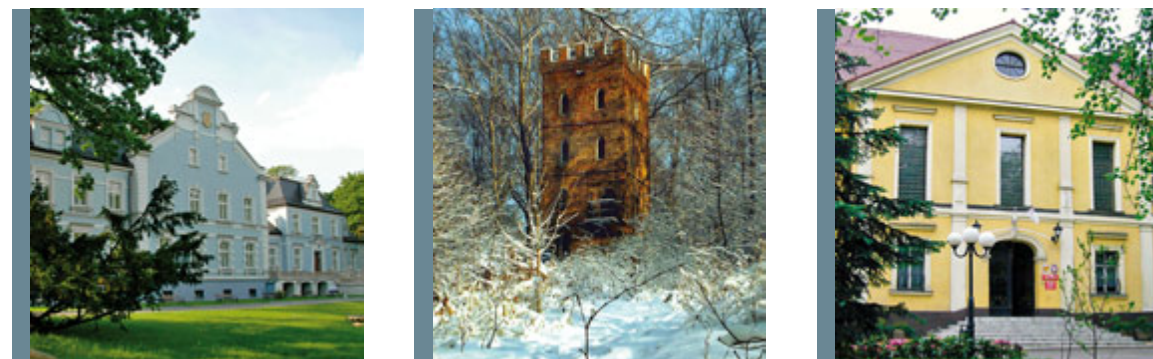
WODZISŁAW ŚLĄSKI

44-300 Wodzisław Śląski, ul. Bogumińska 4
tel. +48 32 459 04 60, fax +48 32 721 87 03
e-mail: kancelaria@um.wodzislaw.pl, www.wods.pl

Wodzisław Śląski (50 tys. mieszkańców) jest miastem powiatowym, położonym w południowo - zachodniej części województwa śląskiego, w centralnej części Kotliny Oświęcimsko-Raciborskiej. Jego usytuowanie u wylotu Bramy Morawskiej powoduje, że dla turystów i inwestorów stanowi Południową bramę Polski. Budowa autostrady A1 i bliskość granicy z Republiką Czeską sprawiły, że miasto jest ośrodkiem łączącym obszary gospodarcze Górnego Śląska i Ostrawskiego Okręgu Przemysłowego.

Zabytki: Rynek staromiejski - z kamienicami z XVIII i XIX w., neogotycki kościół parafialny pod wezwaniem WNMP, zespół pofranciszkański - kościół z XV i klasztor z XVII w., pałac Dietrichsteinów z XVIII w., budynek Urzędu Miasta z XIX w., Baszta Rycerska z 1857 r., kompleks pałacowo-parkowy w Kokoszczykach z XVIII w., dwór w Jedłowniku z XIX w., budynek poczty z XIX w., budynek sanatoryjny z XIX w., figura Jana Nepomucena z 1745 r.

TEKST / TEXT

Daria Kardaczyńska, Jana Novotná Galuszková

Treści prezentacji opracowane zostały przez poszczególne gminy i miasta

KOREKTA / PROOFREADING

Elżbieta Ranuszkiewicz

ZDJĘCIA / PHOTOS

Archiwum Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry, R. Głębiński (okładka i strony: 4-5, 26-27, 36), F. B. Stachow, P. Nieznański, D. Kardaczyńska, W. Ranuszkiewicz

TŁUMACZENIE / TRANSLATION

ArcusLink

PROJEKT I SKŁAD / DESIGN AND TYPESETTING

Dorota Buda, Michał Kugacz

WYDAWCA / PUBLISHER

camVERS s.c., 85-746 Bydgoszcz, ul. Towarowa 36,
tel. +48 52 524 00 61, +48 52 524 00 62, fax +48 52 584 83 58,
e-mail: biuro@camvers.pl, www.camvers.pl

DRUK / PRINTING

Drukarnia Abedik Sp. z o.o.

© Copyright 2011 Wydawnictwo camVERS s.c.
Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISBN 978-83-62011-16-2

EUROREGION SILESIA

STOWARZYSZENIE

Gmin Dorzecza Górnej Odry

GMINY CZŁONKOWSKIE:

Gmina Baborów
Gmina Branice
Gmina Głubczyce
Gmina Gorzyce
Gmina Kietrz
Gmina Kornowac
Gmina Krzanowice
Gmina Krzyżanowice
Gmina Kuźnia Raciborska
Gmina Lubomia
Gmina Lyski
Gmina Marklowice
Gmina Mszana
Gmina Pietrowice Wielkie
Gmina Pszów
Miasto Racibórz
Gmina Rudnik
Miasto Rydułtowy
Miasto Wodzisław Śląski

* Gmina Radlin - nie zrzeszona w Stowarzyszeniu, ale leżąca na terenie Euroregionu Silesia

Sego
Sp. z o.o.

SEGO odzyskuje, co inny marnuje

SEGO Sp. z o.o. powstała w grudniu 2005 roku. Od początku swojego istnienia zajmowała się legalną i prawidłowo prowadzoną gospodarką odpadami. W kwietniu 2007 spółka wydzierżawiła Stację Segregacji Odpadów Komunalnych o mocy przerobowej 50 tysięcy Mg/rok. Również w roku 2007 rozpoczęli proces przygotowawczy dla własnej inwestycji, a w kwietniu 2009 spółka rozpoczęła budowę Zakładu Przerobu Odpadów Komunalnych o mocy 134 tysięcy Mg/rok znajdującego się w Rybniku – Boguszowicach przy ul. Oskara Kolberga 65. Budowę zakończono w grudniu 2009. Po serii rozruchów i prób technicznych zakład został uruchomiony w marcu 2010. Inwestycja została sfinansowana ze środków własnych spółki oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (75%). Całkowita wartość inwestycji wynosi ponad 7 500 000,00 zł.

Zakład znajduje się na działkach dzierżawionych od Gminy Rybnik o łącznej powierzchni 1,45 ha, który obejmuje:

- Halę przyjęcia odpadów
- Halę prasowania odpadów
- Instalację odzysku odpadów
- Budynek socjalno – biurowy
- Wagę samochodową (dł. 18 m) wraz z myjką do kół
- Infrastrukturę w postaci placów i dróg wewnętrznych

Zakład Przerobu Odpadów Komunalnych jest wpisany do aktualnego Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego oraz Gminnego i Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami, co jest gwarancją dostosowania się i bieżącego spełniania wszelkich, warunków nałożonych

przez UE w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy, powiatu, naszego Subregionu Zachodniego oraz aglomeracji. **W najbliższej przyszłości planujemy dalszą rozbudowę ZPOK tak, aby maksymalnie ograniczyć ilość składowanych odpadów.**

SEGO Sp. z o.o. inwestując w technologię zadbało, aby zostały spełnione ustawowe zapisy o BAT (najlepsza dostępna technologia art. 9 Ustawy o odpadach i art. 143 Prawa Ochrony Środowiska). Spółka od momentu uruchomienia ZPOK współpracuje z Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych z Katowic, który prowadzi comiesięczny monitoring i badania jakościowe oraz ilościowe odpadów na poszczególnych etapach procesu odzysku.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami art. 7, 9, 16a Ustawy o odpadach, działalność naszego Zakładu Przerobu Odpadów Komunalnych gwarantuje KAŻDEJ GMINIE, która dostarcza ODPADY Z WŁASNEGO TERENU (również przez prywatnych przewoźników) 100% odzysk odpadów komunalnych zamiast ich unieszkodliwiania przez składowanie.

ZAPEWNIAMY TYM GMINOM POTWIERDZENIE ODZYSKU ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI, TAK ISTOTNE DLA KAŻDEJ GMINY NA DZIEŃ 31.12.2010 I KOLEJNE LATA.

Zapraszamy do współpracy w zakresie odbioru i odzysku odpadów komunalnych, surowców wtórnych, odpadów pobudowanych.

Oferujemy własny transport odpadów oraz dzierżawę kontenerów typu KP-10-40 m³.

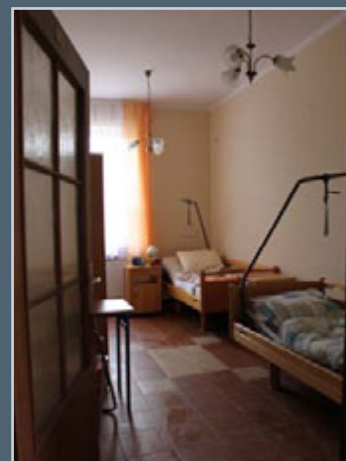
SEGO Sp. z o.o., ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik
tel./fax 32 422 03 51

Śląskie

Centrum Medyczne

NZOZ

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Śląskie Centrum Medyczne Sp. z o.o. to firma z długoletnim doświadczeniem w opiece lekarskiej, pielęgniarskiej, rehabilitacyjnej, pielęgnacyjnej i opiekuńczej.

Obejmujemy opieką setki chorych w ramach czterech programów:

- 1** Opieka długoterminowa w warunkach domowych przy współpracy z lekarzem rodzinnym – opieka nad obłożnie oraz przewlekle chorymi przebywającymi w domu, którzy nie wymagają hospitalizacji lub opieki stacjonarnej, kontrakt z NFZ
- 2** Opieka długoterminowa stacjonarna w dwóch placówkach:
 - Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy – całodobowe świadczenia zdrowotne, które obejmują swoim zakresem pielęgnację, opiekę i rehabilitację osób niewymagających hospitalizacji, kontrakt z NFZ
 - Dom Opieki SENIOR - placówka świadcząca usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, przeznaczona dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu
- 3** Poradnia dla Kobiet z programem wczesnego wykrywania raka szyjki macicy – specjalistyczna opieka ginekologiczno-położnicza dla kobiet w każdym wieku, diagnostyka i leczenie z zakresu ginekologii, prowadzenie kobiet w ciąży, profilaktyka chorób nowotworowych narządu rodnego, kontrakt z NFZ
- 4** Opieka nad chorym w Niemczech – opieka i pomoc w codziennym życiu oraz prowadzeniu domu podopiecznego

Misją zakładu jest niesienie pomocy osobom chorym, niepełnosprawnym, samotnym i potrzebującym. Naszym celem jest zapewnienie podopiecznym profesjonalnej, kompleksowej opieki z wykorzystaniem najnowszych metod i technik leczenia, pielęgnacji oraz rehabilitacji.

Zajmujemy się również profilaktyką oraz promocją zdrowia, prowadzeniem kursów kwalifikacyjnych opieki długoterminowej dla pielęgniarek oraz kursów na opiekuna medycznego.

Siedziba:
44-304 WODZISŁAW ŚL. ul. Armii Ludowej 1
tel./fax +48 32 456 90 02

Filia - Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy
44-304 WODZISŁAW ŚL. ul. Armii Ludowej 1
tel. +48 32 456 90 02
oddział +48 32 729 31 42

Filia - Dom Opieki SENIOR
44-270 RYBNIK ul. Wrębowa 21
tel. +48 32 425 40 12
+48 660 277 179

Poradnia dla Kobiet
44-350 GORZYCE ul. Raciborska 48
tel. +48 32 451 42 30

Perła

HOTEL-RESTAURACJA

"PERŁA"

47-470 Krzanowice
ul. Kolejowa 8
odległość od Raciborza - 10 km
tel. +48 32 410 80 55
tel. kom. +48 602 609 081
e-mail: restauracja@perla.info.pl

www.perla.info.pl

ORGANIZUJEMY:

- wesela
- komunie
- bankiety
- stypy
- konferencje
- spotkania biznesowe
- szkolenia
- wszelkie imprezy okolicznościowe, kameralne oraz plenerowe w bajecznym piwnym ogrodzie
- świadczymy także usługi cateringowe w dowolnym wybranym miejscu

ZAPEWNIAMY:

- gustowne, klimatyzowane sale
- doskonałą kuchnię
- zdrową żywność
- własne wyroby i wypieki
- dania według indywidualnych życzeń, wykwintnie i finezyjnie podane
- profesjonalną obsługę
- luksusowe pokoje hotelowe
- Parze Młodej gratisowo apartament w noc poślubną

**RESTAURACJA PERŁA - NAJWYŻSZA KLASA, NAJLEPSZY STYL
ZAPRASZAMY!**

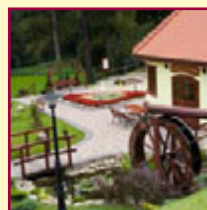
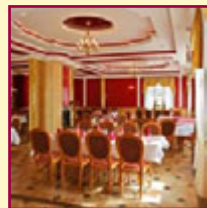

Zajazd Złota Iglica, 44-285 Pogrzebień, ul. Kornowska 53, tel. 32 430 17 42

Oferujemy nowoczesne, przestronne w pełni wyposażone sale przystosowane na wszelkiego rodzaju imprezy rodzinne i towarzyskie. Największe nasze atuty to: doskonała kuchnia, piękne, zadbane wnętrza, profesjonalna obsługa, doświadczenie przy organizacji imprez, położenie w pięknej okolicy niedaleko Raciborza.

Do dyspozycji gości oddajemy:

- SALĘ KOMINKOWĄ Z RESTAURACJĄ, która zapewni Państwu wyśmienite jedzenie,
- SALĘ BALOWĄ, gwarantującą niepowtarzalną zabawę,
- KARCZMĘ, dzięki której przeniosą się Państwo w góralskie klimaty,
- POKOJE, gwarantujące spokojny wypoczynek,
- pełen zakres usług cateringowych.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

47-400 Racibórz, ul. Słowackiego 55
tel./fax 32 415 5020, 606 318 202

Racibórz to miasto leżące nad Odrą, na styku województwa opolskiego i śląskiego, kilka kilometrów od granicy z Czechami. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa powstała w Raciborzu na bazie obiektów, w których od przeszło 60 lat kształcono nauczycieli.

Obecnie uczelnia rozbudowała się i dysponuje bardzo dobrą własną bazą dydaktyczną (duże, dobrze wyposażone budynki lekcyjne, biblioteka, czytelnia), socjalną (akademiki, stołówka), a także sportową (kryta pływalnia, stadion, sale gimnastyczne).

PWSZ kształci kilka tysięcy osób na studiach licencjackich i inżynierskich. Do wyboru jest przeszło 30 specjalności na wielu kierunkach, m.in. automatyka i robotyka, matematyka, edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, filologia (angielska, niemiecka, czeska i rosyjska), socjologia, pedagogika, wychowanie fizyczne. Wciąż trwają prace nad poszerzeniem oferty studiów.

Zajęcia prowadzą znakomici fachowcy – w tym również z dużych uczelni polskich i czeskich. Dotychczasowe doświadczenia przekonują o tym, że mniejsza uczelnia pozwala na bliższy kontakt słuchaczy z kadrą naukowo-dydaktyczną, a i koszty utrzymania na studiach są niższe niż w wielkich ośrodkach akademickich. O jakości studiów w Raciborzu świadczą pozytywne opinie wydawane przez Państwową Komisję Akredytacyjną.

Wiele informacji na temat szkoły można znaleźć na stronie internetowej, tam też zdalnie mogą rejestrować się kandydaci na studia.

W kategorii „Elektryczne pojemnościowe ogrzewacze wody”

Galmet®

technika grzewcza

W harmonii ze środowiskiem

odnawialne źródła energii

systemy solarne pompy ciepła

ogrzewacze wody kotły c.o.

Galmet

48-100 Głubczyce, ul. Raciborska 36; tel. +48 77 40 34 500, fax +48 77 40 34 599; e-mail: galmet@galmet.com.pl

www.galmet.com.pl

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Centrum”, 44-300 Wodzisław Śląski, ul. Bogumińska 8, tel./fax 032 4551519, biuro@mosir-centrum.pl, www.mosir-centrum.pl

Sport i rekreacja na wysokim poziomie!

W swojej ofercie posiadamy między innymi:

- Stadion Miejski – 3500 siedzisk (w tym 1500 zadaszonych), oświetlenie 1800 luxów, podgrzewana murawa boiska,
- 5 pełnowymiarowych boisk piłkarskich treningowych,
 - Kryta Pływalnia,
 - Ośrodek Jazdy Konnej,
 - Korty Tenisowe,
 - Boiska wielofunkcyjne,
 - Zajęcia Aqua aerobiku i fitness,
- Ośrodek Wodny Balaton z wypożyczalnią sprzętu pływającego,
- Lodowisko sezonowe.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Centrum” jest organizatorem wielu imprez sportowo rekreacyjnych na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, m.in.: Grand Prix MTB, Wodzisławski Półmaraton, Międzynarodowe Turnieje Piłki Nożnej Trampkarzy.

Prowadzimy szkolenie dzieci i młodzieży w następujących dyscyplinach: piłka nożna, koszykówka dziewczyn, pływanie, jazda konna, tenis ziemny.

LUCJAN MEISEL CUKIERNIA

M E I S E L

rok założenia 1913

Firma rodzinna założona w 1913 r.

(Lucjan od 1966 r.) poleca:

pączki, kołaczyki, kołaczki, pierniki, sucharki, karmelki,
różne ciasta, ciasteczka, babki, bezy,
chleb słowiański, orkiszowy na zakwasie razowym
oraz mak+mielenie, kokos, bakalie,
ozdoby okolicznościowe na torty,
a w kawiarence pyszną kawę, czekoladę i herbatę.

„Cukiernia Meisel” F.P.H.U. Lucjan Meisel

44-300 Wodzisław Śląski, ul. Zamkowa 3a, tel. 32 455 14 98

Bank Spółdzielczy

w Krzyżanowicach

ul. Tworkowska 12, 47-450 Krzyżanowice
tel. 32 419 40 11, 32 419 40 44

SPIS REKLAMODAWCÓW:

Bank Spółdzielczy w Krzyżanowicach

FPHU Cukiernia Meisel Lucjan Meisel

Galmet SDRGalara s.j.

MOSiR Wodzisław Śląski

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Śląskie Centrum Medyczne

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

Restauracja Perła

Sego Sp. z o.o.

Zajazd Złota Iglica Franciszek Malinowski